Miksi länsi menetti Jumalan? s. 6

Saarna: Laupias samarialainen s. 11

Osnabrückin opintopäivät s. 16

Paavi Franciscus: Isä, miksi? s. 6

FIDES

KATOLINEN HIIPPAKUNTALEHTI • KATOLSKT STIFTSBLAD • CATHOLIC DIOCESAN MAGAZINE • No. 6 • 9.8.2019

Historian ja mosaiikkien Ravenna s. 12

Pääkirjoitus

Kristityn todellisuus ja todistus

Onko vain se totta, minkä voi nähdä, mitä voi koskea, minkä voi mitata? Onko vain se olemassa, jolla on jokin fysikaalinen ulottuvuus ja massa? Kristillinen usko vastaa näihin kysymyksiin kieltävästi.

Kun me teemme ristinmerkin, lausumme ääneen tai sydämemme hiljaisuudessa ”Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen”. Kun me lausumme tai laulamme uskontunnustuksen ja tunnustamme siinä uskovamme Isään, ”joka on tehnyt taivaan ja maan”, ja ”kaikkien näkyvien ja näkymättömien Luojaan”, lausummeko tämän kaiken sittenkään tarkoittamatta sitä, mitä sanomme?

Kun me käymme Herran pöytään, jossa meille tarjotaan uskomme mukaan Kristuksen todellinen ruumis ja veri, uskommeko me siihen todella? Uskommeko, että Kristus kykenee muuttamaan leivän ja viinin niin tahtoessaan omaksi ruumiikseen ja verekseen, vihityn papin toiminnan kautta, jokaisessa pyhässä messussa kaikkialla maailmassa ja kaikkina aikoina?

Viime aikoina on maailmalla julkaistu tutkimuksia, joiden mukaan katolilaistenkin joukossa on yhä enemmän niitä, jotka eivät ota kirkon uskonkappaleita kovin kirjaimellisesti: että eukaristiassa ei tapahtuisi todellista muuttumista vaan se olisi jonkinlainen symboli, että ”näkymätön maailma” olisi vain ajatuskonstruktio, sielu turha selitys ja Jumalakin vain ihmismielen luoma rationaalinen turvarakennelma.

Kieltämättä uskontotuuksien uskominen vaatii harppausta tuntematomaan, luottamuksen askelta salaisuuden sisälle. Ei sitä voi perustella empiirisesti. Mutta kyllä jokaisen kristityksi itseään kutsuvan olisi tärkeää voida rehellisesti seistä tunnustamiensa kirkon totuuksien takana. Vain näin hän vahvistaa omaa yhteisöään ja pystyy toimimaan Kristuksen ilosanoman sanansaattajana. Kristityn todellisuus on muutakin kuin pelkkä nimi, se on myös todistusta.

M. Tervaportti

Ajankohtaista

Hiippakuntajuhla Pyhän Laurin kirkossa Lohjalla

Stiftsfest i Sankt Lars kyrka, Lojo
Diocesan Feast in
Saint Lawrence church, Lohja

Lauantaina
på lördag / on Saturday
17.8.2019 klo 11.00

Neitsyt Marian taivaaseenottamisen messu Lohjan Pyhän Laurin kirkossa klo 11.00.

Messun jälkeen lounas Vivamossa noin klo 13. Lounaan jälkeen noin klo 14.30 Marian hartaus, sen jälkeen lähtökahvit ja kotiinpaluu. **Lounas ja lähtökahvit** Vivamossa maksaa 10 euroa aikuisille ja alle 12 v. lapsille 5 euroa.

Ilmoittautumiset: *omaan seurakuntaan* viimeistään maanantaina 12.8.2019. Ilmoittautuminen tarvitaan myös niiltä, jotka eivät tule seurakuntien yhteiskuljetuksilla tai tule lounaalle Vivamoon. Tervetuloa!

STIFTSFESTEN börjar med mässä i Lojo Sankt Lars kyrka kl 11 och fortsätter med lunch i Vivamo kl 13. Maria-andakt kl 14.30, därefter kaffe och hemresa. **Anmälningar** i och mera information från egen församling. Välkomna!

THE DIOCESAN FEAST starts with a Holy Mass in the Saint Lawrence church in Lohja at 11, continues with lunch in nearby Vivamo at 13. There is a Marian prayer at 14.30, followed by coffee. **Registrations** and more information at your own parish. Welcome!

FIDES

Katolinen hiippakuntalehti
Katolskt stiftsblad
Vuosi 2019
82. vuosikerta
ISSN 0356-5262

Päätoimittaja/Huvudredaktör
Marko Tervaportti

2019 nro	dl	P = Painettu lehti ilm.	vko
1 P		25.1.	4
2		1.3.	9
3		5.4.	14
4 P		10.5.	19
5		14.6.	24
6		9.8.	32
7 P	26.8.	6.9.	36
8	30.9.	11.10.	41
9	4.11.	15.11.	46
10 P	9.12.	20.12.	51

Painettu paperilehti (**P**) 4 kertaa vuonna 2019, muut digiversiona verkossa osoitteessa **fides.katolinen.fi**

Toimitus / Redaktion
Katolinen tiedotuskeskus / Katolsk informationstjänst
Pyhän Henrikin aukio 1 B
00140 Helsinki

Email fides@katolinen.fi
Puhelin/Telefon 09 6129470

Vapaaehtoinen lehtimaksu: (IBAN) FI34 1555 3000 1166 17, (BIC) NDEAFIHH, viite: 50050 (huom. nämä tiedot ovat muuttuneet vuoden 2019 alussa). Tilausmaksut laskutetaan tilauksen tehneiltä sähköpostilla tai paperisella laskulla.

Ilmestyy 10 kertaa vuonna 2019, joista 4 lehteä paperisena. Postituksen hinta 20 €, ulkomaille 25 €.

Utkommer med 10 nummer årligen, 4 tryckta, 6 online. Prenumeration 20 €, till utlandet 25 €.

Tilaukset, osoitteenmuutokset ja ilmoitukset / Addressförändringar och annonser
info@katolinen.fi

Internet
fides.katolinen.fi

Sisällys

2 Pääkirjoitus

3 Uutisia

4 Ajankohtaista

5 Sunnuntait ja juhlapyhät

Rukouksen apostolaatti

6 Paavi Franciscus: Isä, miksi?

8 Miksi länsi menetti Jumalan?

11 Saarna: Laupias samarialainen

12 Historian ja mosaiikkien Ravenna

15 Att få dö som präst

16 Osnabrück: Jumalan valtakunta on jo täällä

18 Pappi ja tubettaja

19 Toinen hapatuspäivä järjestettiin Oulussa

20 Ilmoituksia

22 Seurakunnat ja ohjelmat

26 Koulut alkavat

Kannen kuva: Madonna ja lapsi -fresko Sant'Apollinare Nuovo -basilikassa Ravennassa. Kuva Marko Tervaportti.

Uutisia ja ajankohtaista

Maailman nuortenpäivillä jälleen mariaaninen teema

Seuraavien maailman nuortenpäivien teema on julkistettu: paavi Franciscus on valinnut Lissabonissa vuonna 2022 pidettävien nuortenpäivien teemaksi "Maria lähti matkaan ja kiiruhti" (Luuk. 1:39). Paavi Franciscus julkisti nuortenpäivien teeman puheessaan kansainvälisen nuorten foorumin osanottajille 22. kesäkuuta 2019.

Maailman nuortenpäivät on katolisen kirkon suurtapahtuma nuorille. Muutamien vuosien välein järjestettävien kansainvälisten nuortenpäivien lisäksi myös hiippakuntien tasolla vietetään vuosittain nuortenpäivää palmusunnuntaina.

KATT/Vaticannews

Kardinaali Arborelius kahden kongregaation jäseneksi

Paavi Franciscus on nimittänyt Tukholman piispan, kardinaali Anders Arboreliuksen OCD jäseneksi Rooman kuurian Papiston kongregaatioon ja Idän kirkkojen kongregaatioon. Idän kirkkojen kongregaatio taas vastaa yhteyksistä idän katolisiin kirkkoihin; Tukholman hiippakunnassa on paljon itäisiin riituksiin kuuluvia katolilaisia.

Arboreliuksesta tuli kaikkien aikojen ensimmäinen pohjoismaalainen kardinaali vuonna 2017. Samana vuonna hänet nimitettiin myös Paavillisen kristittyjen yhteyden edistämisen neuvoston jäseneksi.

KATT/katolskakyrkan.se

Nimitys

Paavi Franciscus on nimittänyt monsignore Tuomo T. Vimparin ensimmäiseksi nuntiatuurineuvokseksi. Monsignore Vimpari työskentelee tällä hetkellä Pyhän istuimen nuntiatuurissa Nigerian Abujassa.

KATT

Ajankohtaista

Jyväskylän seurakunta muutosten edessä

Jyväskylän Pyhän Olavin seurakunta ja hiippakunnan asiainhoitaja ja ekonomi vahvistavat, että Jyväskylän seurakunnan kerrostalosta ja kirkkorakennuksesta on tehty ostotarjous, joka on alustavasti hyväksytty. Kaupasta on tehty esisopimus, jonka toteutuminen riippuu Jyväskylän kaupungin päätöksistä hyväksyä kyseistä tonttia koskevat kaavamuutokset. Tämä lienee todennäköistä, koska kaupunki suunnittelee saavansa Jyväskylän keskusta-alueelle yli 30 000 asukasta lisää.

Kaupan toteutuessa kirkon tontilla nyt olevat rakennukset puretaan ja niiden tilalle rakennetaan asuinkerrostalo ja hoivakoti sekä varataan niiden yhteyteen tila kirkkotilalle ja pappilalle.

Kauppa turvaisi arvioiden mukaan sen, että Jyväskylän seurakunnan toiminta voisi jatkua hiippakunnan kiperästä taloustilanteesta huolimatta. Seurakunnan edessä oleva 350 000 – 725 000 euron remontti peruuntuisi ja sen sijaan seurakunta saisi käyttöönsä uuden toimivan kirkon, josta on tarkoitus tehdä pitkä vuokrasopimus. Lisäksi kaupasta saataisiin myyntituloja.

Ensimmäisten suunnitelmien mukaan seurakunnan toiminta jatkuisi ennallaan vuoden 2020 kevääseen asti, jonka jälkeen siirryttäisiin väliaikaisiin tiloihin. Kun uusi rakennus on valmis, seurakunnan toiminta ja elämä jatkuisi samassa paikassa kuin nyt, kuitenkin uusissa tiloissa.

Ennen lopullisia päätöksiä asiasta neuvotellaan vielä apostolisen nuntiuksen kanssa, koska kirkon myymiseen tarvitaan lupa Pyhältä istuimelta. Jyväskylän seurakunnan kirkkoherra Anders Hamberg on myös kertonut, että seurakunnassa on tarkoitus järjestää keskustelutilaisuus eri osapuolien kanssa elosyyskuussa.

KATT

Risto Nordellin vieraana sisar Marja-Liisa

Toimittaja Risto Nordellin ”Kohtauspaikka”-sarjassa on tänä kesänä ollut haastateltavana vieraita pääasiassa musiikin ja kulttuurin alalta. Keskiviikkona 31.7.2019 lähetetyn jakson vieraana oli birgittalaissisar Marja-Liisa. Haastattelu on kuunneltavissa Yle Areenassa osoitteessa https://areena.yle.fi/1-50202994.

KATT

Paavin kirje kaikille papeille

Paavi Franciscus on kirjoittanut kirjeen koko papistolle Arsin pyhän kirkkoherran, Jean Marie Vianneyn kuoleman 160-vuotismuiston johdosta; paavi Pius XI nimesi pyhän Jean Marie Vianneyn erityisesti kaikkien kirkkoherrojen taivaalliseksi suojelijaksi. Kirjeessään paavi Franciscus kiittää ja rohkaisee kaikkia pappeja, jotka itsestään ääntä pitämättä ”jättävät kaiken” ja väsymättä ja vaikeuksista huolimatta joka päivä työskentelevät yhteisöissään palvellen Jumalaa ja ihmisiä.

Paavi otti kirjeessä erityisesti esiin sen, että tapahtuneiden hyväksikäyttöskandaalien johdosta myös syyttömät papit ovat joutuneet kohtaamaan niiden aiheuttaman tuskan, heitä vastaan hyökätään ja heitä syyllistetään rikoksista, joita he eivät ole tehneet. Monet papit ovat kertoneet hänelle raivostaan tapahtuneiden skandaalien vuoksi ja turhautumisestaan: vaikka he työskentelevät kovasti, he joutuvat kohtaamaan aiheutetun vahingon, sen herättämät epäluulot ja epävarmuuden.

Paavi kiitti pappeja uskollisuudesta sitoumuksiaan kohtaan, siitä, kuinka he iloiten ovat uhranneet elämänsä; työstä veljeyden ja ystävyyden siteiden vahvistamiseksi; kestävästä ja kärsivällisestä todistuksesta; siitä, että he päivittäin viettävät eukaristiaa ja toimivat armahtavina paimenina viettämällä parannuksen sakramenttia, julistavat evankeliumia ja osoittavat laupiaan samarialaisen myötätuntoa.

Koko kirje on luettavissa useilla kielillä Vatikaanin internetsivulla www.vatican.va.

KATT

Sunnuntait ja juhlapyhät

11.8. kirkkovuoden 19. sunnuntai (III)
1L Viis. 18:6-9
Ps. 33:1+12, 18-19, 20+22. – 12b
2L Hepr. 11:1-2, 8-19 tai 2L Hepr. 11:1-2, 8-12
Ev. Luuk. 12:32-48 tai Ev. Luuk. 12:35-40

15.8. torstai, Autuaan Neitsyt Marian taivaaseen ottaminen, juhlapyhä
1L Ilm. 11:19a, 12:1-6a, 10ab
Ps. 45:10, 11, 12, 16. – 10b
2L 1. Kor. 15:20-27a
Ev. Luuk. 1:39-56

18.8. kirkkovuoden 20. sunnuntai (IV)
1L Jer. 38:4-6, 8-10
Ps. 40:2, 3, 4, 18. – 14b
2L Hepr. 12:1-4
Ev. Luuk. 12:49-53

25.8. kirkkovuoden 21. sunnuntai (I)
1L Jes. 66:18-21
Ps. 117:1, 2. – Mark. 16:15
2L Hepr. 12:5-7, 11-13
Ev. Luuk. 13:22-30

1.9. kirkkovuoden 22. sunnuntai (II)
1L Sir. 3:17-20, 28-29
Ps. 68:4-5ac, 6-7ab, 10-11. – vrt. 11b
2L Hepr. 12:18-19, 22-24a
Ev. Luuk. 14:1, 7-14

8.9. kirkkovuoden 23. sunnuntai (III)
1L Viis. 9:13-18
Ps. 90:3-4, 5-6, 12-13, 14+17. – 1
2L Filem. 9b-10, 12-17
Ev. Luuk. 14:25-33

14.9. lauantai, Pyhän ristin ylentäminen, juhla
1L 4. Moos. 21:4b-9 tai 1L Fil. 2:6-11
Ps. 78:1-2, 34-35, 36-37, 38. – vrt. 7c
Ev. Joh. 3:13-17

15.9. kirkkovuoden 24. sunnuntai (IV)
1L 2. Moos. 32:7-11, 13-14
Ps. 51:3-4, 12-13, 17+19. – Luuk. 15:18
2L 1. Tim. 1:12-17
Ev. Luuk. 15:1-32 tai Ev. Luuk. 15:1-10

R U K O U S

Kaikkivaltias, iankaikkinen Jumala, sinä korotit tahrattoman Neitsyt Marian, Jumalanäidin, sieluineen ja ruumiineen taivaan kunniaan: Opeta meitä alati kääntämään katseemme kohti taivaallisen kotimme kirkkautta ja tee meidät kerran osallisiksi hänen kunniastaan. Tätä pyydämme Herramme Jeesuksen Kristuksen, sinun Poikasi kautta, joka kanssasi elää ja hallitsee Pyhän Hengen yhteydessä, Jumala, iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

Rukouksen apostolaatti

Elokuun 2019 rukouksen apostolaatin palsta

Maailmassa ei aina vallitse rauha, koska me ihmiset uskomme olevamme oman itsemme herroja. Joskus meistä saattaa tuntua siltä, että voimme tehdä mitä haluamme. Valitettavasti joskus käy ilmi, että meillä ei ole määräysvaltaa kaikkeen.

Toinen syy voi olla se, että emme näe, että Jumalan valtakunta on läsnä tässä ja nyt ja että olemme vastuussa siitä. Meidän pitää muistaa välittää sitä ihmisille, jotka ovat vierellämme. Työskentelen juuri tässä ja nyt.

Monta kertaa meiltä puuttuu hyviä ihmissuhdetaitoja. Meidän tulee muistaa, että kohteliaisuus, herkkyys, huolehtivaisuus ja avuliaisuus ovat erittäin hyviä evankelioimisen työkaluja. Tärkeitä eivät ole vain ne ihmiset, joiden kanssa minulla on syvä yhteys, vaan jokainen ansaitsee tulla kuulluksi. Onneksi Jumalan rakkaus ulottuu sinnekin, missä sitä odottaa hylkääminen. Pyhä Basileios Suuri kirjoittaa: ”Ihmisen suuruus, kunnia ja mahtavuus ovat sitä, että hän todella tuntee sen, mikä on suurta, pitää siitä kiinni ja etsii sitä kunniaa, joka tulee kunnian Herralta. Täydellinen ja oikea kerskaaminen Herrassa on sitä, ettei ihminen korota itseään oman vanhurskautensa tähden, vaan että hän tietää vanhurskauden puuttuvan häneltä ja että hänet on vanhurskautettu yksin uskon kautta Kristukseen.”

Rauhan Kuningatar,
rukoile puolestamme.

isä Stanisław Zawiłowicz SCJ

Rukoilkaamme...

Elokuu – *Yleinen*
- Rukoilkaamme, että perheistä tulisi rukouselämän ja rakkauden kautta yhä selvemmin ”todellisen inhimillisen kasvun kouluja”.

Augusti – *Universell*
- Att familjer alltmer blir en grund för det sant mänskliga, genom att leva i bön och kärlek.

Syyskuu – *Lähetystyö*
- Rukoilkaamme, että poliitikot, tiedemiehet ja taloustieteilijät työskentelisivät yhdessä maailman merien ja valtamerien suojelemiseksi.

September – *Evangelisationen*
- Att politiker, forskare och ekonomer samarbetar för att skydda världshaven.

Pyhä isä

Isä, miksi?

ANGELUS

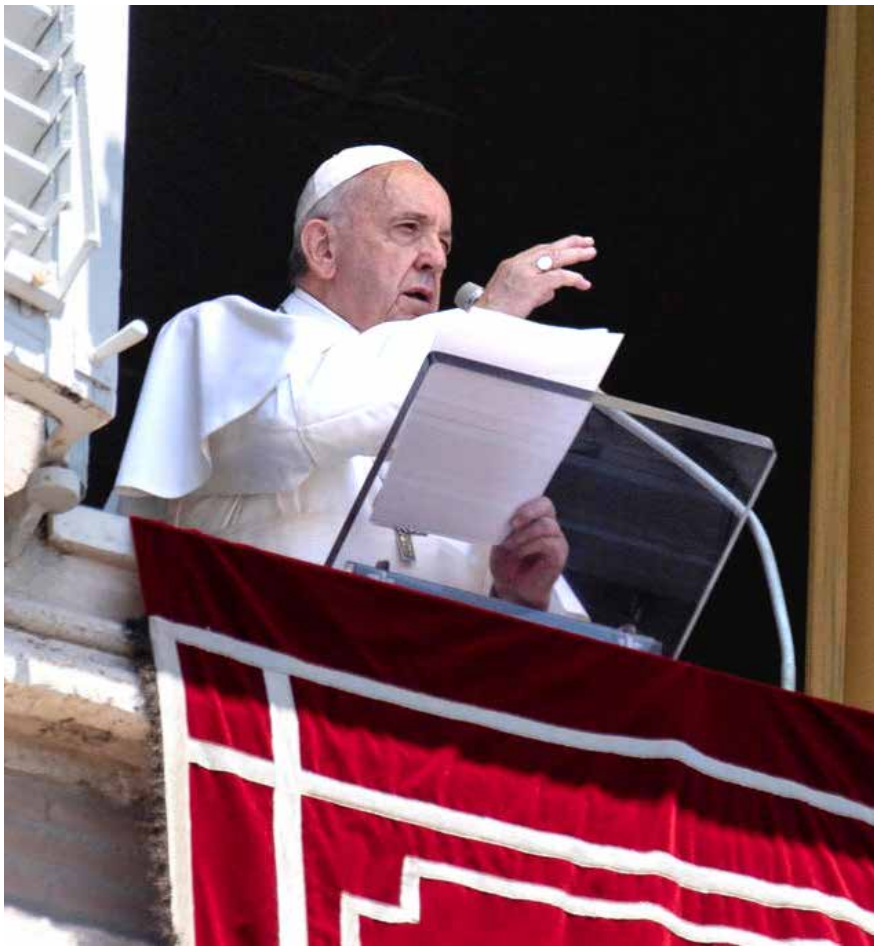

Paavi Franciscus puhui ennen Angelus-rukousta sunnuntaina 28.7.2019 rukouksesta Isän ja lasten vuoropuheluna.

Tämän päivän evankeliumissa (Luuk. 11:1-13) pyhä Luukas kertoo tilanteesta, jossa Jeesus opettaa Isä meidän -rukouksen. Opetuslapset osaavat jo rukoilla lausuen juutalaisen tradition rukouksia, mutta hekin haluavat kokea saman "laadun" kuin Jeesuksen rukouksessa. He voivat todeta, että rukous on olennainen ulottuvuus Opettajan elämässä ja kaikkia hänen tärkeitä tekojaan luonnehtii pitkä viipyminen rukouksessa. Heitä kiehtoo se, että he näkevät, että Jeesus ei rukoillut kuten muut tuon ajan opettajat, vaan Jeesuksen rukous on intiimiä yhteyttä Isään. Opetuslapset haluavat tulla osallisiksi näistä yhteyden hetkistä Jumalan kanssa, maistaa täysin niiden suloisuutta.

Eräänä päivänä he odottavat, kunnes Jeesus päättää rukouksensa syrjäisessä paikassa, ja pyytävät: "Herra, opeta meitä rukoilemaan" (j. 1). Vastatessaan opetuslasten pyyntöön Jeesus ei anna abstraktia määritelmää rukouksesta eikä opeta tehokasta tekniikkaa, jolla voi rukoilla ja "saavuttaa" jotakin. Sen sijaan hän kutsuu omiaan rukouskokemukseen, asettaa heidät suoraan kommunikaatioon Isän kanssa, herättää heissä kaipauksen henkilökohtaisesta suhteesta Jumalan, Isän kanssa. Tässä on kristillisen rukouksen uutuus! Se on vuoropuhelua toisiaan rakastavien persoonien kesken, luottamukseen perustuvaa vuoropuhelua, jota tukee kuunteleminen ja joka on avoin solidaariselle toiminnalle. Se on Pojan vuoropuhelua Isän kanssa, vuoropuhelua lasten ja Isän välillä. Tätä on kristillinen rukous.

Siksi Jeesus antaa opetuslapsilleen Isä meidän -rukouksen, ehkä arvokkaimman lahjan, jonka jumalallinen Opettaja antoi maanpäällisen toimintansa aikana. Paljastettuaan meille salaisuutensa Poikana ja veljenä Jeesus antaa meidän tämän rukouksen kautta nähdä Jumalan isyyden. Haluan korostaa tätä: kun Jeesus opettaa meille Isä meidän -rukouksen, hän antaa meidän käydä sisään Jumalan isyyteen ja osoittaa meille tavan käydä rukoilevaa ja suoraa vuoropuhelua hänen kanssaan lapsenomaisen luottamuksen tietä. Se on isän ja lapsen, lapsen ja isän vuoropuhelua. Se, mitä pyydämme Isä meidän -rukouksessa, on jo kaikki toteutunut meitä varten ainosyntyisessä Pojassa: Jumalan nimen pyhittäminen, valtakunnan tuleminen, leivän, anteeksiannon ja pahasta vapauttamisen lahja. Pyytäessämme avaamme kätemme vas-

Pyhä isä

taanottamaan, vastaanottamaan lahjat, jotka Isä on näyttänyt meille Pojassa. Rukous, jonka Herra on opettanut meille, on kaikkien rukousten tiivistelmä, ja suuntaamme sen Isälle aina yhteydessä veljiemme ja sisartemme kanssa. Joskus rukouksessa on vaikea keskittyä, mutta toisinaan tunnemme halua keskittyä ensimmäiseen sanaan: "Isä", ja tuntea tuon isyyden sydämessämme.

Sitten Jeesus kertoo vertauksen sinnikkäästä ystävästä ja sanoo, että on rukoiltava hellittämättä. Siitä mieleeni tulee, kuinka noin kolmen vanhat, kolme- ja puolivuotiaat lapset alkavat kysellä asioita, joita eivät ymmärrä. Maassani sitä kutsutaan "miksi-iäksi". Lapset alkavat kutsua isää ja sanoa "Isi, miksi? Isi, miksi?" He pyytävät selityksiä. Kun isä alkaa selittää, miksi jokin on, lapset kuitenkin siirtyvät jo toiseen kysymykseen kuuntelematta koko selitystä. Mitä siinä tapahtuu? Lapset tuntevat epävarmuutta monista asioista, joita he alkavat vasta puolittain ymmärtää. He haluavat vain vetää puoleensa isän katseen, ja siksi tuo "miksi, miksi, miksi?" Kun me pysähdymme Isä meidän -rukouksen ensimmäiseen sanaan, teemme saman kuin ollessamme lapsia: vedämme puoleemme Isän katseen. Sanomme "Isä, Isä", sanomme myös "miksi?", ja hän katsoo meitä.

Pyytäkäämme Mariaa, rukouksen naista, auttamaan meitä rukoilemaan Isä meidän -rukousta yhtyneinä Jeesukseen, eläksemme todeksi evankeliumia Pyhän Hengen ohjaamina.

Franciscus

Lukion katolista uskontoa etäopiskeluna

Sotungin etälukio Vantaalla tarjoaa syksystä 2019 alkaen mahdollisuuden opiskella lukion katolisen uskonnon oppimäärän pakolliset kurssit UK1 ja UK2 etäopiskeluna. Sotungin etälukiossa voi periaatteessa opiskella mistä päin Suomea tahansa, mutta kurssien loppukokeet edellyttävät läsnäoloa paikan päällä Sotungissa.

Etäopiskelu on hyvä vaihtoehto sellaisille opiskelijoille, joille uskonnon kurssien suorittaminen on hankalaa esimerkiksi lukujärjestyksen vuoksi.

Opiskelu tapahtuu internetin välityksellä *Itslearning*-oppimisympäristössä, oppikirjana on Jaanu-Schröder: *Lukion katolinen uskonto*. Kurssien opettajana toimii allekirjoittanut.

Lisätietoa katolisen uskonnon opiskelusta saa syksystä alkaen suoraan Sotungin etälukiosta, www.etalukio.fi.

Nikodemus Heikman

Johdantokurssi 2019-2020 Helsingissä

Pyhän Henrikin kirkon seurakuntasalissa klo 18.30–

USKONTUNNUSTUS (alustava ohjelma)

2.9.2019 Johdanto kurssiin (isä Jean Claude Kabeza)
16.9.2019 Pyhä Kolminaisuus (veli Gabriel Salmela OP) (KKK 185-412; KOM 37-50)
30.9.2019 Jeesus Kristus (isä Raimo Goyarrola) (KKK 422-679; KOM 52-65)
14.10.2019 Kirkko (isä Federico Spanò) (KKK 748-972; KOM 69-86; *Lumen Gentium*)
28.10.2019 Jumalan ilmoitus: traditio, Raamattu ja opetusvirka (emerituspiispa Teemu Sippo SCJ) (KKK 50-141)

KRISTILLISEN SALAISUUDEN VIETTO

11.11.2019 Johdanto sakramentteihin ja liturgiaan (isä Rafal Czernia SCJ) (KKK 1066-1202; KOM 218-249)
25.11.2019 Kaste (isä Oskari Juurikkala) (KKK 1212-1284; KOM 103-105)
9.12.2019 Vahvistuksen sakramentti (isä Joosef Dang) (KKK 1285-1314; KOM 106)
13.1.2020 Eukaristia I (isä Jean Claude Kabeza) (KKK 1316-1405; KOM 107-112)
27.1.2020 Eukaristia II (isä Rafal Czernia) (KKK 1316-1405; KOM 107-112)
10.2.2020 Rippi (isä Ryszard Mis SCJ) (KKK 1420-1532; KOM 113-118)
24.2.2020 Sairaiden voitelu (isä Marie-Augustin Laurent-Huyghues-Beaufond OP) (KKK 1420-1532; KOM 113-118)
9.3.2020 Avioliitto (isä Manuel Prado) (KKK 1601-1658; KOM 122-125)
23.3.2020 Pappeus (veli Gabriel Salmela OP) (KKK 1533-1589; 422-429; *Presbyterorum Ordinis*)

ELÄMÄ KRISTUKSESSA

6.4.2020 Johdanto moraaliopetukseen I (isä Marco Pasinato) (KKK 1700-2051; KOM 133-151; *Veritatis Splendor*)
20.4.2020 Johdanto moraaliopetukseen II (isä Raimo Goyarrola) (KKK 1700-2051; KOM 133-151; *Veritatis Splendor*)
4.5.2020 Käskyt I (isä Oskari Juurikkala) (KKK 2052-2330; KOM 153-181)
18.5.2020 Käskyt II (isä Ryszard Mis SCJ) (KKK 2331-2550; KOM 170-186)

RUKOUS KRISTILLISESSÄ ELÄMÄSSÄ

1.6.2020 Johdanto rukoukseen, kirkkovuosi ja hartauksia (isä Jean Claude Kabeza) (KKK 2559-2856; KOM 187-205)
15.6.2020 Neitsyt Maria ja pyhät (sisar Barbara USJK) *(Lumen Gentium)*
17.8.2020 Sääntökunnat ja kongregaatiot (Tuula Luoma) *(Perfectae Caritatis)*
31.8.2020 Eläminen kirkon yhteydessä (Marko Tervaportti)

Tervetuloa!

Ei ennakkoilmoittautumista

KIRKKOONOTTO: ilmoitetaan myöhemmin.

KKK: Katolisen kirkon katekismus
KOM: Katekismuksen kompendium
Lumen Gentium: Kirkosta (Vatikaanin II kirkolliskokous)
Presbyterorum Ordinis: Pappien palvelutehtävästä ja elämästä (Vat. II)
Veritatis Splendor: Totuuden loiste (Johannes Paavali II, kiertokirje)
Perfectae Caritatis: Sääntökuntaelämästä (Vat. II)

Miksi *länsi* menetti Jumalan?

Luin juuri mielenkiintoisen kirjan, **Mary Eberstadtin** ”How the West Really Lost God” (Templeton Press, 2013). Kristinuskon romahdus lähes kaikkialla Euroopassa on ollut aivan valtavan rajua viimeisten vuosikymmenten aikana. Eberstadt käy läpi eri selityksiä tälle maallistumiselle: teollistuminen, maalta muutto kaupunkeihin, tiedon lisääntyminen, vaurastuminen, sodan jälkeinen trauma… Nämä selitykset osuvat osittain oikeaan, mutta ne eivät ole mitään tyhjentäviä vastauksia.

Esimerkiksi väite, että sotien traumatisoimat ihmiset eivät enää jaksaneet uskoa, kun painiskelivat pahuuden ongelman kanssa, ei pidä paikkaansa. Suuret herätykset kaikkialla Euroopassa alkoivat juuri ensimmäisen ja toisen maailmansodan jälkeen. Sodan jälkeen Britanniassa, Alankomaissa, Puolassa, Italiassa, Ranskassa – kaikkialla, myös Suomessa – kirkot pullistelivat täynnään väkeä.

Mistä kristinuskon hylkääminen sitten johtuu? Mary Eberstadt nostaa esille perheen. Nimittäin samaan aikaan kun usko on romahtanut, myös avioliittojen ja lasten määrä on lähtenyt syöksyyn. Kun 1940–1950 -luvuilla suuret ikäluokat syntyivät, myös usko nousi huippulukemiin. Perheelliset ihmiset, joilla on paljon lapsia, ovat selvästi uskonnollisempia kuin sinkut ja lapsettomat pariskunnat. Monet sosiologit ovat kiinnittäneet huomiota tähän ilmiöön. Jumala ja perhe kulkevat käsikkäin. Mary Eberstadt ynnää: ”Enemmän lapsia, lyhyesti sanottuna, tarkoittaa enemmän Jumalaa.”

Lapset lisäävät erityisesti miesten uskonnollisuutta ja kirkkokäyntejä. (Eberstadt, 2013, 93–94). Monilapsiset perheet ovat tilastollisesti selvästi uskonnollisempia kuin vähälapsiset perheet. Tämä on aivan selvää, vaikka syy-seuraussuhde onkin oma kysymyksensä (siitä sa-

nanen tuonnempana). Miettikää vaikka lestadiolaisia, tai Israelin ultraortodoksi-juutalaisia. Israelin haredi-juutalaisilla eli niillä kaikkein uskonnollisimmilla, on noin 8 lasta hedelmällistä naista kohden, kun taas vastaava luku maallistuneiden juutalaisnaisten keskellä on noin 2 lasta. (Eberstadt, 96.) Ei siis pitäisi olla mikään yllätys, että Israelista on tulossa entistä uskonnollisempi.

Madonlukuja ”katolisesta” Euroopasta

Katolinen kirkko on näkyvin ja tunnetuin perheen, avioliiton ja lasten puolustaja. Tästä huolimatta myös perinteisesti katolisissa maissa perheen romahdus on ollut valtavan kova viime aikoina. Omasta mielestäni katolisen kirkon perhenäkemykset ovat valtavan hienoja paperilla – katekismuksessa – mutta sitten kun katsotaan, kuinka maallistuneet nykykatolilaiset Italiassa, Espanjassa ja Ranskassa elävät, kuva on ihan toisenlainen.

Muutamia lukuja: Italia oli aikoinaan Euroopan lapsirikkain valtio. Nyt on ihan toisin. Tuo lämmin perheiden maa on muuttunut. Avioerot laillistettiin Italiassa verrattain myöhään, vasta vuonna 1974. Tämän jälkeen avierot olivat kohtalaisen vähäisiä, mutta vuodesta 2000 vuoteen 2002 avioerojen määrä kasvoi 45 %:n tempaisulla. ”Katolinen” Espanja on samalla tiellä ”katolisen” Italian kanssa. (Eberstadt, 171.)

Irlanti on perinteisesti ollut ikivihreä katolinen maa. Tilastojen mukaan vuonna 2016 irlantilaisista 36 % kävi viikottain messussa. Se on suuri luku, jos sitä vertaa vaikka suomalaisten luterilaisten messukäynteihin. Toisaalta vielä vuonna 1973 irlantilaisista jopa 91 % kävi joka viikko messussa! Eberstadt kirjoittaa, että noista luvuista irlantilaiset ovat syöksyneet alas kuin ”Moherin kallioilta”. On mielenkiintoista huomata, että samaan aikaan, kun Irlannin usko syöksyi, niin myös sen syntyvyys sukelsi. Irlannissa naiset ovat aiemmin saaneet paljon lapsia, selvästi enemmän kuin muualla Euroopassa. (Ebertadt, 111–112.)

Mary Eberstadt (Kuva Jessica-Roth / maryeberstadt.com)

Mikä on syy tälle Irlannin tapaukselle? Pedofiliaskandaalit? Avautuminen muulle maailmalle? Kyllä, kyllä – osittain. Mutta, kuten muuallakin, näemme taas, kuinka usko on sukeltanut yhtä aikaa lapsimäärän kanssa. Vielä 1970-luvulla irlantilaisnainen synnytti keskimäärin neljä lasta, mutta vuonna 2000 tuo lapsimäärä oli enää 1,89. Vuonna 1971 Irlannissa oli 15 000 perhettä, joissa oli lapsia kuusi tai enemmän. Nykyään noin isoja perheitä on Irlannissa vain 3 000. Irlanti tarvitsee tehoevankeliointia ja suurperheitä. Muuten siitä tulee lopullisesti taas yksi moderni, liberaali ja tylsä valtio, joka ei usko Jumalaan.

Kumpi oli ensin: kana vai muna?

Tästä seuraa kinkkinen pulma: kumpi on ensin, kana vai muna. Eli kumpi vaikuttaa ensin – synnyttääkö suuri perhe uskon, vai innostaako usko perustamaan suuren perheen? Mary Eberstadtin mukaan perheen ja uskon suhde ei ole yksisuuntainen, vaan se on ennemminkin kuin kaksisuuntainen tie. Jollain mystisellä tavalla perhe ja lapset herättävät ihmisissä uskoa Jumalaan, ja toisaalta, usko innostaa ”lisääntymään ja täyttämään maan”.

Näyttää siltä, että 50-luvun ”herätyksiin” vaikutti positiivisesti se, että ihmiset olivat tekemisissä lasten ja vauvojen kanssa. Eurooppa nuortui silmissä. Sodissa oli menetetty kymmeniä miljoonia ihmisiä, mutta nyt kaikkialla vietettiin häitä, lapsia syntyi ja väki kasvoi. Messuja, telttakokouksia, seuroja, evankeliointia. Suomessakin oli nuorisoherätyksiä.

Antikristilliset filosofit perhettä vastaan

Kristinuskon vastaisuus on usein myös perhevastaisuutta. Euroopan suuret modernit ajattelijat eivät paljoa perheestä iloinneet. Valistuksen ajan suurmiestä, filosofi Jean-Jacques Rousseauta, pidetään vapaan kasvatuksen oppi-isänä. Hän itse hylkäsi kaikki viisi lastaan, eikä mennyt naimisiin yhdenkään rakastajattarensa kanssa. Rousseau oli tiukka kristinuskon vastustaja. Karl Marx, kommunismin perustaja, piti perhettä itsessään alistavana instituutiona, joka häviäisi kun kommunismi vapauttaisi maailman.

Jatkuu seuraavalla sivulla

Artikkeleita

Jatkoa edelliseltä sivulta

Sigmund Freud, psykoanalyysin isä, näki perheen kaikenlaisten ongelmien ja neuroosien tyyssijana. Siellä jylläsivät kateus, viha, seksuaaliset himot… Friedrich Nietzsche, ”jumalan kuoleman” filosofi, on vaikuttanut aivan valtavasti eurooppalaiseen ajatteluun. Nietzsche vastusti kristinuskoa kiivaasti. Hän eli yksinäisenä ja kuoli lapsettomana.

Eberstadt pohtii, kuinka Nietzsche, ja nuo muut yllämainitut filosofit, voivat ymmärtää uskontoa, kristinuskoa, joka ”pyörii Isän, ja Pojan ja pyhän äidin ympärillä – ja joka alkaa vauvalla.” (Eberstadt, 215.).

Kristinusko henkii perheellistä ja äidillistä rakkautta

Kristinusko vetoaa perheellisiin ihmisiin. Evankeliumi alkaa seimen ääreltä, jossa äiti hoivaa vauvaansa. Kristinuskon suuressa kertomuksessa on kuvaus, kuinka äiti itkee poikansa kuolemaa, kuinka isä ja tuhlaajapoika tekevät sovinnon.

Huhtikuussa Pariisin hengellinen monumentti, Notre Damen katedraali, paloi. Notre Damen kuuluisa Pietà-patsas kuvaa, kuinka Neitsyt Maria pitää ristiltä laskettua Jeesusta sylissään. Tässä kuvataan ennen kaikkea äidin rakkautta poikaansa kohtaan. Tässäkin näemme, kuinka kristinusko, ja erityisesti katolinen kristinusko henkii perheellistä ja äidillistä rakkautta.

Historian valossa on selvää, että kristinusko on levinnyt voimakkaimmin juuri perheissä – isältä ja äidiltä lapsille ja lapsenlapsille. Uskonnon oppiminen on vähän niin kuin kielen oppiminen. Jotkut superlahjakkaat oppivat kielen itsekseen kirjoja lukemalla, mutta me tavalliset kuolevaiset opimme kielen nimenomaan yhteisössä, perheessä, jossa tuota kieltä koko ajan käytetään. Sama pätee uskontoon. Yleensä siihen kasvetaan. Se opitaan perheessä. Kun perhe hajoaa, on uhkana, että tämä uskonnon tärkein koulu hajoaa.

Pohjoismaat ovat maailman uskonnottomimpia maita. Myös pohjoismaissa perhe ja avioliitto ovat kokeneet kovat iskut. Suomessa tapahtuu nykyään vuosittain yli 10 000 avioeroa. Noin 25 000 avioerolasta syntyy joka vuosi. Yksinhuoltajaäidit ovat uusi normaali. Uusi normaali on myös se, että yli puolet lapsista syntyy ennen papin aamenta, ja parit muuttavat yhteen ennen avioliiton solmimista.

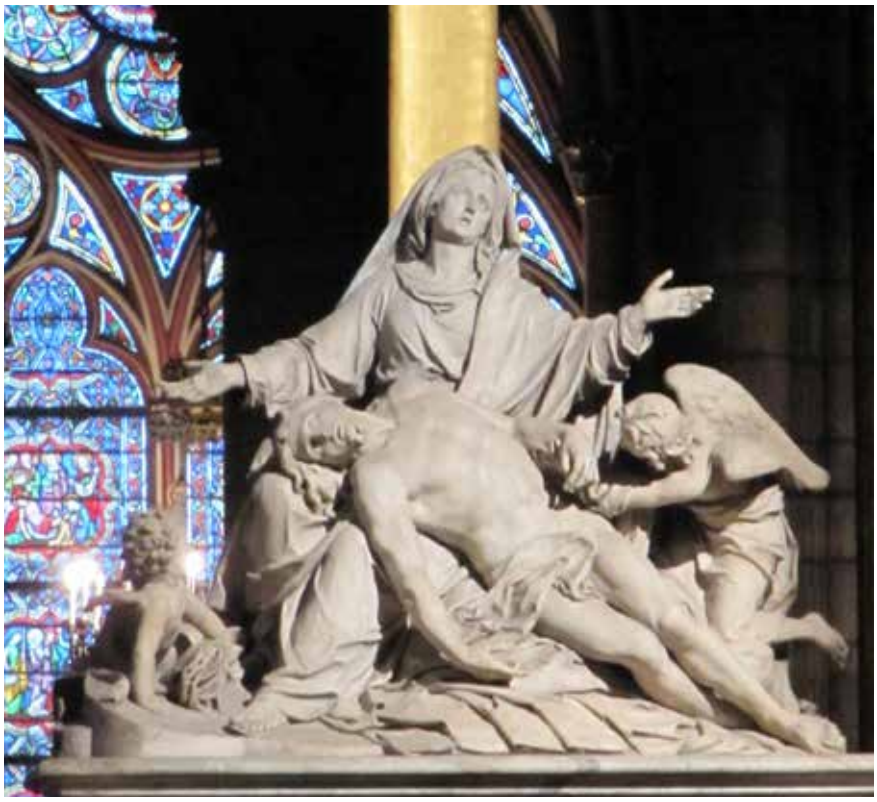

Tällainen tilannekuva olisi ollut aivan käsittämätöntä jumalattomuutta 1950-luvun ihmisten korvissa. Yli puolet suomalaisista ja ruotsalaisista asuu yksin. Yksinäisyys onkin uuden normaalin, Pohjoismaisen mallin, uusi ongelma. Samat trendit näkyvät myös Saksassa, Italiassa, Ranskassa, Japanissa – koko läntisessä maailmassa. Perhesiteiden katkeamiseen kuuluu myös Jumala-suhteen katkeaminen. Nämä ilmiöt kulkevat käsikkäin.

Jeesus ja perhe

Evankeliumeissa on monta kohtaa, joissa hätääntyneet isät ja äidit tuovat onnettomat lapsensa Jeesuksen luo. Kanaanilainen äiti juoksi Jeesuksen perässä ja huusi: ”Herra, Daavidin poika, armahda minua! Paha henki vaivaa kauheasti tytärtäni” (Matt. 15:22.). Kun opetuslapset käskivät naisen olla hiljaa, nainen vain jatkoi. Huoli lapsesta ajoi tuon naisen Jeesuksen luo. Synagogan esimies, perheenisä Jairos heittäytyi Jeesuksen jalkoihin ja pyysi hartaasti: ”Tule, tyttäreni on kuolemaisillaan. Pane kätesi hänen päälleen, niin hän paranee eikä kuole” (Mark. 5:23.).

Kun Jeesus laskeutui kirkastusvuorelta, eräs isä heittäytyi hänen eteensä ja pyysi häntä auttamaan hänen poikaansa. ”Sääli meitä ja auta, jos sinä jotakin voit!” – ”Jos voit?” vastasi Jeesus. ”Kaikki on mahdollista sille, joka uskoo.” Silloin pojan isä heti huusi: ”Minä uskon! Auta minua epäuskossani!” (Mark. 9:22–24.). Isä pyytää Herralta uskoa poikansa vuoksi.

Jeesuksella oli tuollainen vaikutus: hän vahvisti perhettä. Hän sai isät ja äidit hakemaan apua lapsilleen. Ja kun vanhemmat tulivat lastensa vuoksi Jeesuksen luo, he oppivat itse tuntemaan tuon Vapahtajan voiman ja rakkauden. Jeesus Kristus sanoo äideille ja isille, jotka toivat lapsiaan hänen siunattavakseen: ”Antakaa lasten tulla minun luokseni.”

Mikä on viesti kirkolle? Jos kirkko haluaa pysyä pinnalla, sen kannattaa tukea vahvasti perhettä, avioliittoa ja lapsia. Ja tietysti: nyt tulee evankelioida, koska entistä suurempi osa ihmisistä ei elä uskovassa perheessä.

Juho Sankamo

Kirjoitus on julkaistu *Katolista hapatusta* -blogissa (hapatus.net) kesäkuussa 2019.

Saarna

Laupias samarialainen

SAARNA

Minun lähimmäiseni on se, jolle teen hyvää. Näin Jeesus opettaa kertomuksessa Laupiaasta samarialaisesta. Mutta kehottaako Jeesus tässä vertauksessa vain lähimmäisenrakkauteen yleensä? Ei, koska hän juuri ennen sitä lausuu: ”Jumalaa tulee rakastaa yli kaiken.”

On olemassa kahdenlaista lähimmäisenrakkautta, kahdenlaisia hyviä töitä. Toiset hyvät työt tehdään armon tilassa, toiset ilman armon tilaa. Jos emme ole armon tilassa, lähimmäisenrakkauden teot ovat hyödyttömiä – lähes kokonaan. Ilman pyhittävää armoa eli ilman armon tilaa emme pääse taivaaseen, vaikka kuinka teemme hyvää lähimmäisellemme.

Ovatko ilman armon tilaa tehdyt lähimmäisenrakkauden työt sitten aivan turhia? Eivät, koska ne voivat johtaa meitä kohti kääntymystä ja parannuksen tekemistä. Entä ovatko armon tilassa tehdyt lähimmäisenrakkauden työt samantekeviä? Eivät ollenkaan: Jumala lupaa, että palkka, jonka saamme taivaassa, on suuri.

Armon tila on suurinta, mitä ihminen voi omistaa. Se on osallisuutta Jumalan omasta elämästä.

Ilman armon tilaa olemme kuin tuo vertauksen mies, jonka rosvot olivat ryöstäneet. Kuten ehkä tiedätte, kirkkoisät näkivät hänessä ihmisen, joka on langennut syntiin. Tähän tapaan he kertomusta selittivät:

Mies oli matkalla Jerusalemista Jerikoon. Jerusalem on pyhä kaupunki, Jeriko taas maallinen. Rosvojoukko yllätti hänet ja pieksi hänet verille ja vei vaatteetkin päältä. Nuo vaatteet olivat se alkuvanhurskaus, joka ensimmäisillä ihmisillä oli. Tuon autuaan tilan saamme takaisin kasteessa, mutta voimme menettää vakavalla synnillä, jonka vuoksi Jeesus antoi ripin sakramentin. Vakavasta synnistä puhuen, kuinka monet katolilaiset elävätkään kuten maailman ihmiset! Kuin Jumalaa

Vincent van Gogh: Laupias samarialainen, 1890.

ei olisikaan … Kuinka moni sanoo: Jumala on kaikkein tärkein asia elämässäni? Hänen tahtonsa on tärkeämpää kuin mikään muu. Ennemmin kuolen kuin teen yhdenkään vakavan synnin. Hänen pyhä kirkkonsa on äitini ja opettajani. Tämän pitäisi olla meidän asenteemme, koska Jumalaa tulee rakastaa yli kaiken. … ja lähimmäistä niin kuin itseä.

Synnissä käännymme Luojan sijasta luotuun. Lähdemme Jerusalemista, Jumalan kaupungista, kohti Jerikoa, maailmaa. Siellä kohtaamme varmasti sen rosvojoukon, joka vie meiltä vailla omantunnontuskia kaiken, vaatteetkin päältä.

Laupias samarialainen on Jeesus Kristus. Hän tulee, nostaa meidät maasta ja vie meidät majataloon. Tuo majatalo on kirkko. Siellä tulemme terveeksi. Siellä haavamme alkavat parantua.

Armon tilassa olevalla on rakkaus Jumalaan. Miten rakastan Jumalaa? Pitämällä hänen käskynsä. Jos olet armon tilassa, tee tänään päätös, että säilyt siinä tilassa elämäsi loppuun asti. Mikään ei ole sitä arvokkaampaa. Tee hyvää lähimmäisellesi, ja palkka, jonka saat taivaassa, on suuri.

Jos olet tuo rosvojoukon ryöstämä mies ja vailla armon tilaa, huuda avuksesi Laupiasta samarialaista. Älä siirrä parannuksen tekemistä tuonnemmaksi. Haavasi pahenevat. Mistä tiedät, kauanko sinulla on aikaa?

Jeesus, Laupias samarialainen, on kulkemassa ohitse. Hän haluaa johtaa meidät ripin kautta majataloon, kirkkonsa täyteen yhteyteen. Siellä hän ravitsee meitä iankaikkisen elämän leivällä, Karitsan hääaterialla. Se on armon suurin ihme. Osallisina siitä voimme rakastaa Jumalaa yli kaiken ja lähimmäistämme niin kuin itseämme. Aamen.

isä Tuomas Nyyssölä

Historiaa ja *mosaiikkeja*

Antiikin Italiassa vuosisadat eivät seuranneet toisiaan ilman muutoksia. Ehkäpä tavallisten ihmisten elämässä muutokset olivat vähäisempiä, mutta hallinnollisesti, valtapolitiikan näkökulmasta, Italian niemimaalla riitti jo varhain kuhinaa. Läntisen ja itäisen kristillisyyden yksi merkittävimmistä yhtymäkohdista ja rajapinnoista oli nykyisessä Emiglia-Romagnassa, Bolognan itäpuolella, Venetsian ja San Marinon välissä sijaitseva Ravenna. Kaupungin historia on ollut hyvin värikäs, vuosituhansien saatossa se on ehtinyt toimia monenlaisten vallanpitäjien hallintokeskuksena.

Ravennan vaiheita

Ravenna, jossa oli ollut asutusta jo ainakin vuodesta 1400 eKr alkaen ja jonka Rooma sai hallintaansa vuonna 191 eKr, sijaitsi aikoinaan melkeinpä merenrannalla. Adrianmeren laguunit ulottuivat lähes kaupunkiin saakka, mutta vähitellen meri vetäytyi ja jo keisari Augustus määräsi rakennettavaksi Classe-nimisen sataman vain viitisen kilometriä Ravennasta kaakkoon. Näin kaupungista tuli viimeisellä vuosisadalla ennen Kristuksen syntymää Rooman valtapiirin tärkein satama niemimaan itärannikolla. Paljon myöhemmin rakennettiin kanava, joka ulottuu koillisesta lähelle kaupungin sydäntä.

Aivan 400-luvun alussa Ravenna nousi merkittävään asemaan, kun barbaarien sotaretket pakottivat Länsi-Rooman keisarin Honoriuksen siirtämään hovinsa Roomasta Ravennaan. Näin kaupunki toimi valtakunnan pääkaupunkina aina sen kukistumiseen saakka vuonna 476. Siitä eteenpäinkin kaupunki toimi Italian hallitsijoiden keskuksena, ensin barbaari Odovakarin (476-493), sitten ostrogoottien kuninkaan Teoderikin (493-526).

Artikkeleita

Vuonna 540 Bysantin joukot valtasivat kaupungin kenraali Belisariuksen johdolla ja siitä tuli keisarillinen eksarkaatti, Bysantin hallintokeskus lähes koko Italiaa varten. 700-luvulla eksarkaatti hajosi ja vuosisadan puolivälissä Ravenna päätyi lopulta frankkien kuninkaan Pipin Pienen haltuun; tämä luovutti kaupungin paaville vuonna 757. Ravennasta oli tullut arkkihiippakunta jo vuonna 438.

Ravenna oli jonkin aikaa itsenäinen, mutta päätyi da Polenta -perheen hallintaan 1300-1400-luvuilla. 1441 Venetsia otti Ravennan hallintaansa, kunnes se lopulta palautui kirkkovaltion yhteyteen vuonna 1509, pysyen siinä lyhyitä hetkiä lukuunottamatta vuoteen 1859 asti, jolloin Ravenna muodosti liiton Sardinian kuningaskunnan kanssa ja loi täten perustan Italian yhdistymiselle vuonna 1861.

Kristillisiä kohteita

Ravennan hyvin säilynyt keskusta pitää sisällään monia kristillisen arkkitehtuurin ja kulttuurin helmiä, joista varhaisimmat ovat hyvin aikaisia ja siksi mielenkiintoisia, ei vain kulttuurisesti vaan myös hengellisesti. Kaikkien mullistusten keskellä kirkko sai rakentua ja kehittyä alueella ilmeisen rauhallisesti. Sen takia kaupungissa on paljon nähtävää, tietenkin esimerkiksi kuuluisat mosaiikit.

Ensimmäinen välttämätön kohde on Pyhän Vitaliksen basilika. Se on kahdeksankulmainen kirkko, joka valmistui jo vuonna 547. Kirkkoa pidetään länsimaissa esiintyvän bysanttilaisen taiteen mestariteoksena. Se on rakennettu marmorista mutta sen ulkokuori samoin kuin suuri kupoli on valmistettu terrakotasta. Rakennus yhdistää roomalaisia ja bysanttilaisia elementtejä. Parhaiten kirkosta tunnetaan tietenkin upeat mosaiikit, joissa kuvataan Vanhan testamentin tapahtumia, evankelistoja, apostoleita sekä tietenkin Kristusta.

Basilika on saanut nimensä pyhän Vitaliksen mukaan. Kyse on todennäköisesti ensimmäisellä tai toisella vuosisadalla eläneestä milanolaisesta varakkaasta miehestä, ehkä sotilaasta, joka Ravennassa ollessaan paljastui kristityksi ja haudattiin elävältä. Toisen tradition mukaan kyse voi olla myös 300-luvulla eläneen pyhän Agricolan orjasta Vitaliksesta, joka ristiinnaulittiin keisari Diocletianuksen vainojen yhteydessä. Marttyyrejä kumpikin.

Kahden enkelin ympäröimä Kristus ojentaa marttyyrin kruunun pyhälle Vitalikselle (kuvassa vasemmalla) ja saa basilikan rakennustyöt aloittaneelta piispa Ecclesiukselta kirkon mallin.

Pyhän Vitaliksen basilika valmistui vuonna 547.

Toinen kohde sijaitsee alle sadan metrin päässä basilikasta, samalla pihamaalla. Se on 400-luvulla rakennettu, pienen pieni, keisari Honoriuksen sisaren Galla Placidian ristinmuotoiseksi rakennuttama mausoleumi, jonka koko katto on tehty sinipohjaisesta mosaiikista. Näkymä on kuin satukirjasta. Varsinkin mosaiikki Hyvästä paimenesta on eheydessään koskettava. Mausoleumiin on todennäköisesti haudattu Galla Placidian lisäksi hänen aviomiehensä Constantius III ja poikansa Valentinianus III tai veljensä Honorius.

Kolmas kohde sijaitsee vanhan kaupungin itälaidalla. Siellä on Pyhän Apollinariksen kirkko, Sant'Apollinare Nuovo. Kirkon rakennutti alunperin kuningas Teoderik areiolaiseksi tuomiokirkoksi, mutta vuonna 570 siitä tuli katolinen kirkko, myöhemmin jopa basilika. Tämäkin kirkko tunnetaan upeista mosaiikeistaan, jotka kulkevat läpi sen seinustojen kuvaten Kristuksen elämänvaiheita, ihmetekoja ja vertauksia samoin kuin eri pyhiä.

Jatkuu seuraavalla sivulla

Artikkeleita

Yläkuva: Hyvän paimenen mosaiikki Galla Placidian mausoleumissa.

Alakuva: Ravennan Pyhän Apollinariksen basilikan enkelit.

Eikä siinä vielä kaikki

Kirkkoja ja mosaiikkeja. Ravennan merkityksellisyys on ainakin siinä, että sen kirkot ovat todella vanhoja ja silti niin hyvin säilyneitä. Niissä voi ikään kuin palata ajassa 1500 vuoden taakse. Kristinusko, se sama usko, jota tänäkin päivänä yritämme elää todeksi ja välittää eteenpäin, tuntuu samalta, näyttää samalta ja olennaisilta osiltaan on sama, joka jo noin kauan aikaa sitten johdatti ihmisiä ja kulttuuria suuriin saavutuksiin. Ei vain Pyhällä maalla ja ehkä Roomassa, vaan paljon pohjoisempanakin. Ravennan mosaiikit kertovat meille Kristuksesta, Hyvästä paimenesta, joka on sama eilen, tänään ja huomenna.

Mutta on Ravennassa muutakin kuin nämä muutamat kirkot ja upeat mosaiikit, jotka ovat päässeet myös UNESCOn maailmanperintökohteiden luetteloon. Kaupungin historia varsinkin ensimmäisen vuosituhannen loppupuolen ja toisen vuosituhannen alun osalta liittyy läheisesti Euroopan suuriin virtauksiin, kansainvaelluksiin ja keskeisiin kansojen välisiin valtakamppailuihin, jotka ovat lyöneet leimansa Euroopan uskonnolliseen, poliittiseen ja kulttuuriseenkin karttaan. Kerrassaan mielenkiintoinen kaupunki, jonka tavoittaa varsin helposti, tätä nykyä junalla paremmin kuin laivalla.

Marko Tervaportti

Ravennan keskustassa sijaitsee myös pyhälle Franciscukselle omistettu kaunis kirkko, jonka yhteyteen on ulkopuolitse liitetty kaunis hautakappeli. Siellä on haudattuna Italian kirjakielen isä Dante Alighieri, joka eli vuosina 1265-1321. Lähinnä Danten vaikutus toki yhdistetään Firenzeen, mutta 1300-luvun alussa hän joutui maanpakoon ja vietti loppuelämänsä lähinnä Veronassa ja Ravennassa.

På svenska

Vigning av pater Michel Los FDP (Katolsk Horisont).

Att få dö som präst

I Polen vigdes nyligen en dödssjuk ordensman till diakon och präst. Detta hände dagen efter broder Michel Los FDP (Orioninefäderna) hade avlagt sina eviga löften.

Vigningen till diakon och präst hände efter att påve Franciscus hade gett sin dispens för en enastående vigning – normalt skulle prästkandidater arbeta många monader som diakon före prästvigningen skulle ta plats.

Men allt gick på ett ovanligt sätt i Michel Los' fall. Han hade redan levt många år som medlem i Orioninefädernas kongregation och studerat filosofi och teologi för att slutligen bli vigd präst. Men plötsligt fick han och medbröderna höra om nyheten att han har cancer, och även en obotlig sådan.

Han var tvungen att flytta till sjukhuset, där han levde sina sista veckor sängbunden men inte ensam. Den 24 maj prästvigdes Los på sin sjukbädd i sjukhuset i Warsawa av Biskop Marek Solarczyk av stiftet Warsaw-Praga. Los hade fått diagnosen bara en månad tidigare. Vid tidpunkten för hans prästvigning var han redan i ett kritiskt tillstånd.

Den 25 maj firade han sin första mässa också på sjukbädden i sjukhuset. I en videoinspelning på sociala media den dagen, tackade han katoliker som bad för honom och han bad dem också fortsätta be för honom.

Den 17 Juni meddelade Orioninefädernas kongregation att pater Michel hade dött. Kongregationen skrev: ”Vi tror att han har mött den Uppståndne Kristus som han utan någon som helst tvekan ville tjäna som präst. Tack för alla era förböner och allt ert stöd.”

Orioninefädernas kongregation heter officielt ”Figli della Divina Provvidenza”, ”Söner av Guds försyn”. Kongregationen grundades av den helige Luigi Orione (1872-1940), som känns som en advokat för de fattiga och föräldralösa. Kongregationen verkar i litet över 30 länder och har ungefär ett tusen medlemmar.

Requiem aeternam dona ei, Domine.
Et lux perpetua luceat ei.
Requiescat in pace.

Marko Tervaportti

Källa: Katolsk Horisont

Artikkeleita

Jumalan valtakunta on jo täällä

Jo 47. kerran pappeja, sääntökuntalaisia ja maallikoita Pohjoismaista kokoontui Osnabrückin Haus Ohrbeckiin Ansgarwerkin järjestämille teologisille opintopäiville. Tämän vuoden teema oli ”Elämä Jumalan valtakunnassa – Jumalan valtakunnan julistaminen”.

Kaikkialta Pohjoismaista Osnabrückiin ja tarkemmin sanottuna Georgsmarienhütten pikkukaupungissa sijaitsevaan Haus Ohrbeck -nimiseen kurssikeskukseen oli saapunut vähän yli 30 osallistujaa. Suurin ryhmä tuli Tanskasta, Suomesta meitä ”opiskelijoita” oli viisi: Teemu Heikman, Leena Palonen, Marko Pitkäniemi, Osmo Vartiainen ja allekirjoittanut.

Saksan katolilaisten antamien avustusten turvin Ansgarwerk on jo kohta viidenkymmenen vuoden ajan tarjonnut teologista koulutusta ja samalla diaspora-katolilaisten yhteisöllisyyden vahvistusta pohjoismaisten hiippakuntien toimijoille. Alun perin tarkoitus oli tarjota Pohjolassa työskenteleville saksalaisille sielunhoita-

Artikkeleita

jille linkki kotimaahan; saksalaisten pappien lukumäärän laskiessa mukaan on tullut yhä enemmän maallikkoja.

Koko opintoviikon ohjelma on varsin tiukka: saksankielisiä luentoja on käytännössä jokainen arkipäivä niin, että aamupäivällä istutaan luennolla yhdeksästä kahteentoista ja iltapäivällä kolmesta kuuteen. Onneksi saksalainen vieraanvaraisuus tarjoaa iltaisin mahdollisuuden iloiseen yhdessäoloon, ja se onkin tärkeä osa koko opintopäiviä. Juuri nämä ovat niitä hetkiä, jolloin luodaan yhteyttä eri maiden katolilaisten välille. Miten muuten voisimmekaan ymmärtää vaikkapa islantilaisten uskonveljiemme ja -sisartemme tilannetta ja polttavia kysymyksiä ja jakaa samalla oman paikalliskirkkomme iloja ja suruja? Pohjoismaat on hyvä konteksti, sillä kirkon asema, koko taustamme ja yhteiskuntamme on riittävän samanlainen, jotta keskustelu on mielekästä ja hedelmällistä. Voimme olla vähemmistönä maissamme, mutta emme maailmassa, ja juuri tämä yhteisyyden kokemus vahvistaa meitä kaikkia.

Vapaapäivinä ollaan jollakin opettavaisella retkellä. Tänä vuonna retkikohde oli vähän poikkeuksellinen, tosin hyvin mielenkiintoinen: Osnabrückin katedraalissa vietetyn sunnuntaiaamun päämessun ja pappisseminaarissa tarjotun lounaan jälkeen lähdimme bussilla ulkoilmateatteriin seuraamaan hyvin toteutettua esitystä kuuluisasta Viulunsoittaja katolla -musikaalista, joka tunnetaan Saksassa nimellä Anatevka.

Eksegetiikkaa

Opintopäivien pääasia on kuitenkin teologisten luentojen anti. Teemaa käsiteltiin tavalla tai toisella jokaisella luennolla. Erinomaisen aloituksen piti professori Hans-Georg Gradl, jonka kanssa syvennyimme koko päivän ajan Jumalan valtakuntaan Uudessa testamentissa erityisesti Markuksen evankeliumin alun (Mark. 1:9-15) perusteella. Tämä tekstihän päättyy Jeesuksen ilmoitukseen, että Jumalan valtakunta (basileía tou Theou) on tullut lähelle.

Toisen eksegeettisen katsauksen piti professori Georg Steins, joka keskittyi vastavuoroisesti Vanhaan testamenttiin ja osoitti 2. Mooseksen kirjan (Eksoduksen) 15. luvun alun (1-21) perusteella vastaansanomattomasti, että Jumalan kuninkuus on ehkäpä kaikkein kattavin tapa yrittää ilmaista Jumalan vallan olemusta ja valtakuntaa Vanhassa testamentissa: ”Herra on kuningas aina ja ikuisesti!” (2. Moos. 15:18). Tässä on hänen mukaansa avain koko Raamatun ymmärtämiseen.

Poliittista teologiaa ja ekskursioita

Professori Marianne Heimbach-Steins johdatteli kuulijat Jumalan valtakunnan toteutumiseen yhteiskunnassa, eli sosiaalieettisten kysymysten pariin. Hän otti

Jatkuu seuraavalla sivulla

Artikkeleita

myös varsin voimakkaasti kantaa Saksan hiippakunnissa akuutteihin kysymyksiin ja prosesseihin korostaen maallikoiden osallistumisen välttämättömyyttä kirkon päätöksenteossa. Samaa teemaa jatkoi tohtori Julia Lis, joka korosti sitä, että Jumalan valtakunnan on konkretisoiduttava yhteiskunnallisessa elämässä ja että tämä ilmiö on poliittisen teologian tutkimuskohde.

Mielenkiintoista ajateltavaa tarjosi vielä tohtori Frank Buskotte, joka perehdytti kuulijat kuoleman, tuomion, taivaan ja helvetin teemoihin ja muistutti, ettei ihmisten aika ja Jumalan aika ole ollenkaan yhteismitallinen. Esteettiseksi teologiaksi voisi puolestaan kutsua Osnabrückin hiippakuntamuseon tutkijan Friederike Dornerin hienoa esitystä Jumalan valtakunnan esiintymisestä kuvataiteissa. Dorner oli valinnut aiheekseen Jeesuksen aterian opetuslasten kanssa Emmauksessa ja löysi kolme hyvin erilaista lähestymistapaa samaan aiheeseen. Yllättävän syvällisesti eri aikojen teokset heijastelivat omaa aikaansa ja tekijänsä omaa taustaa.

Joitakin ajatuksia

Päällimmäisenä Osnarbrückin opintoviikoista jää mieleen kiitollisuus. Kiitollisuus järjestäjille, Ansgarwerkille ja ennen kaikkea monsignore Ansgar Lüttelille ja rouva Mirjana Unterberg-Eienbrökerille sekä paikallisen fransiskaaniyhteisön esimiehelle isä Franz Richardille OFM, jonka johdolla koko opintoviikko sujui ystävällisesti, tahdikkaasti ja hyvää kristillistä henkeä ilmentäen. Kiitos kuuluu myös jokaiselle osallistujalle, monista hyvistä keskusteluista ja kaikesta jakamisesta, ja yhteisestä osallistumisesta eukaristiaan ja hetkipalveluksiin.

Sisällöllisesti on sanottava, että luentojen eloisuus ja mielenkiintoisuus tekivät minuun suuren vaikutuksen. Poliittisten teemojen osalta huomasi kuitenkin selvästi, että kirkon todellisuus Saksassa on toisenlainen kuin meillä Pohjolassa. Saksassa kirkko on rikas ja institutionalisoitunut, sitä vaivaavat skandaalit ja jäsenkato. Sen ongelmat ovat siis aivan erilaisia kuin meillä. Siitä huolimatta oli myös äärettömän hyvä oppia lisää saksalaisesta todellisuudesta.

Jumalan valtakunta on tullut lähelle

Opintopäivien suuri kysymys oli tietysti se, miten ja missä Jumalan valtakunta ilmenee. Jonkinlainen vastaus lienee sekin, että Jumalan valtakunta on sekä se taivas, johon toivomme pääsevämme aikojen lopussa, että kaikki se hyvä maailmassa, joka jo nyt on olemassa ja jota me ihmiset teemme. Kyllähän Jumala jo luomisessaan teki jotakin ”sangen hyvää”. Jumalan valtakunta on siis meistä jokaisen ulottuvilla.

Marko Tervaportti

Pappi ja tubettaja

Katolisuus on vähitellen saanut jalansijaa internetissä myös suomeksi. Hiippakunnan ja Fideksen kotisivujen lisäksi kaikilla seurakunnilla on omat nettisivunsa, samoin on myös joillakin maallikkoryhmillä ja yhteisöillä. Tämän lisäksi muutama seurakunta lähettää myös suoraa webbikamerakuvaa ainakin sunnuntain päämessuista.

Uusin aluevaltaus internetissä on video- ja ääniblogien tekeminen. Jonkin verran yksittäisiä luentoja on jo aikaisemmin julkaistu joissakin välineissä, mutta hiljattain on tällä saralla astuttu iso askel eteenpäin.

Isä Oskari Juurikkala on nimittäin jo jonkin aikaa tehnyt lyhyistä ajatuksistaan ja mietiskelyistään videoblogeja ja podcasteja. Hänen teemansa vaihtelevat rukouksesta pappeuteen ja selibaatista kiitollisuuteen. Hänen youtube-kanavallaan on jo parikymmentä videoblogia eli vlogia ja podcast-kanavallaan kymmeniä podcasteja, joiden mitta vaihtelee muutamasta minuutista pariinkymmeneen.

Isä Oskarin youtube-kanava löytyy osoitteesta **youtube.com/osvaldi99** ja hänen Hetki Jeesukselle -podcastinsa löytyvät osoitteesta **anchor.fm/oskari-juurikkala**.

KATT

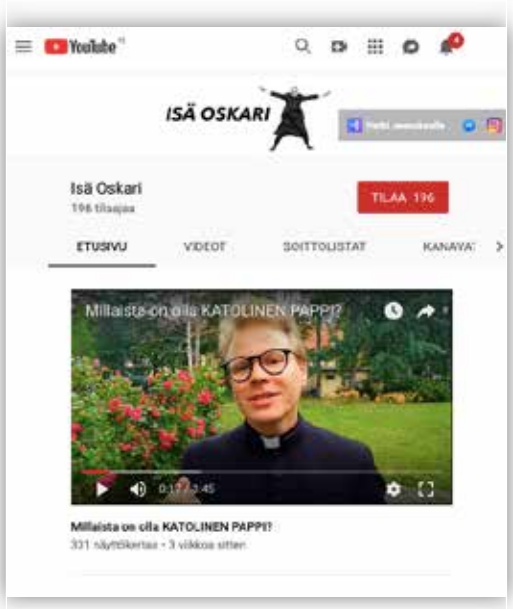

Artikkeleita

Toinen hapatuspäivä järjestettiin Oulussa

Katolista hapatusta -blogin (hapatusta.net) toinen teologinen seminaaripäivä järjestettiin tänä vuonna Oulussa Pietarin ja Paavalin päivänä 29.6. Oulun pääkirjastossa pidetty tilaisuus keräsi reilut 20 henkeä keskustelemaan kirkosta, eksklusivismista ja inklusivismista. Luennon pitivät TT Juho Sankamo, TM Eetu Manninen, TM Joona Korteniemi ja TM Emil Anton. Kommenttipuheenvuoron pitivät isä Oskari Juurikkala, veli Gabriel Salmela ja isä Tuukka Rantanen (ort.). Luennot livestreamattiin Katolista hapatusta -Facebook-sivulle, mistä niitä voi edelleen katsoa.

Seuraavana päivänä (su 30.6.) osa hapatuspäivän osallistujista kävi Muhoksen Suviseuroilla, missä erityisesti sääntökuntapukuinen veli Gabriel keräsi vanhoillislestadiolaisten katseita. Ensi vuonna hapatuspäivä on tarkoitus järjestää Turussa keskiaikamarkkinoiden yhteydessä la 27.6.2020. Katolista hapatusta -blogilla on tällä hetkellä yli 600 Facebook-tykkääjää. Viime vuonna blogi keräsi yhteensä 50 000 näyttökertaa; tänä vuonna tuo raja ylittyy jo elokuussa. Uusi artikkeli julkaistaan blogilla joka maanantai.

Emil Anton

Redemptoris Mater uusiin tiloihin

Espoon Myllyjärvellä toiminut neokatekumenaalisen tien hoitama hiippakunnallinen lähetysseminaari Redemptoris Mater muuttaa. Seminaari on löytänyt uudet tilat Suomen Raamattuopiston omistamasta Villa Björkasista Kauniaisista. Vuokrasopimus on tehty alustavasti viideksi vuodeksi. Seminaarin rehtorina aloittaa 1.9.2019 isä Marco Pasinato ja vararehtorina isä Federico Spanò.

KATT

Hartauksia ja messuja radiossa ja TV:ssä

Yle Radio 1 / Vega

Su 18.8. klo 11.00 radiomessu: Pyhän Henrikin katedraali, Helsinki

Ti 27.8. klo 18.50 ja 23.00 iltahartaus: veli Gabriel Salmela OP

URKUMUSIIKIN JUHLAA KATEDRAALISSA

URKUREITA LÄHELTÄ JA KAUKAA

Urkukonsertti Pyhän Henrikin katedraalissa **torstaina** klo **18.00**.

5.9. AGNES GOERKE (Helsinki)

SOCIETAS SANCTI GREGORII MAGNI
gregoriusyhdistys.wordpress.com

GREGORIAANINEN MESSU
Pyhän Henrikin katedraalissa
Sunnuntaina 1.9.2019 klo 13.00

Gregorius-yhdistyksen järjestämiä tridentiinisiä tai joskus "gregoriaanisia" messuja vietetään Pyhän Henrikin katedraalissa normaalisti aina kuukauden ensimmäisenä sunnuntaina klo 13.00 (ei kesäkuukausina).

A Tridentine or sometimes a "Gregorian" Mass in Latin is usually celebrated in St. Henry's Cathedral on the first Sunday of the month at 13.00 (not during summer).

Ilmoitukset

ACADEMICUM CATHOLICUMIN SYKSYN 2019 LUENNOT
ACADEMICUM CATHOLICUMS FÖRELÄSNINGAR HÖSTEN 2019

TO 19.9.
Joonas Konstig
Vuori (jos tuonenkin) henasmiehenä

TO 21.11.
Messu ACn vainajien muistoksi klo 18
Mässa för ACs avlidna medlemmar kl. 18
Katarina Finnilä
Retraitverkostskaplig stöd för kyrkans vän på kön och sexualitet

TO 17.10.
Ville Mäkipelto
Teologi tuhettajana – kokemuksia uskonnosta somessa

TO 19.12.
Esa Hyvönen
Mitä kuuluu hellantaalaiselle?

Luennot pidetään Studium Catholicumin tiloissa (Ritarikatu 3 A, 2 krs.) torstaisin klo 19. Luentojen jälkeen on pieni kahvitarjoilu.
Föreläsningarna hålls på Studium Catholicum (Riddaregatan 3 A, 2 vån), på torsdagskvällar kl 19. Efteråt bjuds det på kaffe.

Luennot ovat kaikille avoimia. Lämpimästi tervetuloa!
Föreläsningarna är öppna för alla. Varmt välkomna!

Academicum Catholicumin jäseneksi voi liittyä maksamalla vuosittaisen 10 € suuruisen jäsenmaksun tilillemme FI61 2001 2000 5130 60. Viestikenttään nimi + sähköpostiosoite.

Du kan gå med i Academicum Catholicum genom att betala en årlig medlemsavgift på € 10 till vårt konto FI61 2001 2000 5130 60. I meddelandefältet, namn + e-postadress

www.academicumcatholicum.blogspot.com

For registration and more information visit:
https://bit.ly/2MDejMy

DEADLINE FOR REGISTRATION: 15th July!

Contact persons:
Tampere: Fr. Eze Charles Nwoko +358 46 556 7939
Turku: Yiran Chen +358 045 245 4393
Helsinki: Siyan Zhuang +358 50 3620 438

NYT SUOMEKSI

YOUCAT FOR KIDS

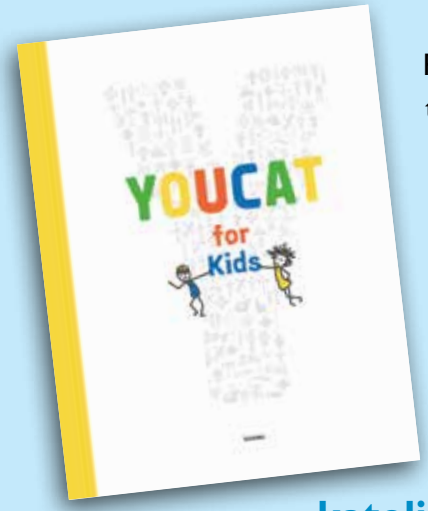

Raikkaasti kuvitettu ja toteutettu katolisen kirkon katekismus lapsille ja vanhemmille.

Nid. 240 sivua, hinta 15,–
KATT 2019

Pakettitarjous: Kids-version ostajille nuorten Youcat yhteishintaan 23,80 €

katolinenkirjakauppa.net

Pyhiinvaellus Hattulaan

Hattulan keskiaikaisessa Pyhän Ristin kirkossa vietetään **lauantaina 14. syyskuuta** 2019 katolinen Pyhän ristin kunnioittamisen ja kantamisen hartaus.

Pyhiinvaellus alkaa messulla Pyhän Henrikin katedraalissa klo 9.30 ja bussi Hattulaan lähtee messun jälkeen kirkon edestä.

Hartaus alkaa Hattulassa klo 12.30. Hartauden jälkeen Hattulan ev.lut. srk tarjoaa meille kahvit. Takaisin Helsingissä ollaan noin klo 16.

Edestakainen matka maksaa 25 €, ja se maksetaan bussissa. Ilmoittautuminen Pyhän Henrikin pappilaan puh. 09-637853.

Pyhiinvaelluksen järjestävät Maallikkodominikaanit ja Academicum Catholicum.

Ilmoitukset

ORDO SANCTISSIMI SALVATORIS
Birgittalaissisaret
Pyhimmän Vapahtajan sääntökunta

RETRETTI
BIRGITTALAISLUOSTARISSA LOKAKUUSSA

Ursininkatu 15 A, Turku

Birgittalaisjärjestön maallikko-oblaatit ja birgittalaissisaret järjestävät kaikille avoimen retretin perjantaista sunnuntaihin 11.10. kello 17.00 – 13.10.2019 kello 13.00

Retretin johtaa **isä Marco Pasinato**
Aihe ***"Ykseyden haaste: kirkko apostolien teoissa"***

Ilmoittautumiset birgittalaissisarille puhelin: 02-2501 910 tai e-mail: birgitta.turku@kolumbus.fi
Mahdolliset ruokaan liittyvät rajoitukset ilmoittautumisen yhteydessä.

Retrettimaksu 110 euroa, sisältää majoituksen ja ateriat.

Tervetuloa!

Fransiskaanimallikot OFS
Syksyn 2019 ohjelma

Syyskuu
• Tiistai 10.9. San Damianon krusifiksi ikonimaalarin silmin / Hanna Olin

Lokakuu
• Lauantai-sunnuntai 5.-6.10. Rauman pyhän Franciscuksen päivä. Lisätietoa: www.fransikaanimaallikot.blogspot.fi

Marraskuu
• Tiistai 12.11. Keskiajan piispat / Johannes Rein

Joulukuu
• Tiistai 10.12. Fransiskaanisen sääntökunnan organisoija paavi Gregorius IX / Heikki Suominen

Ohjelmalliset kuukausikokoukset tiistaisin kerran kuukaudessa klo 16-18 Pyhän Marian seurakuntasalissa, Mäntytie 2, 00270 Helsinki. Ohjelmalliset kokouksemme ovat avoimia kaikille. Kokouksen jälkeen on mahdollisuus osallistua iltamessuun klo 18.00. *Tervetuloa – pax et bonum!*

www.fransikaanimaallikot.blogspot.fi

Paikallisekumeeninen foorumi 27.9.2019 Espoossa

Vuoden 2019 foorumin teema on maahanmuuttajien vastaanottaminen seurakunnissa.

SEMINAARI klo 13.30 Tapiolan ev.lut. kirkko, Kirkkopolku 6
Uudet suomalaiset, uudet kristityt: tervetuloa vai tervemenoa?

Miten voisimme paikallisella tasolla elää yhteisymmärryksessä niiden kanssa, jotka ajattelevat maahanmuutosta eri tavoin? Miten puhua omasta hengellisestä elämästä? Mitä voimme tehdä tässä kysymyksessä kristittyinä yhdessä?

Seminaarin avaa Espoon piispa Kaisamari Hintikka (lut.). Juontajina Mirna Nadra (lut.) ja isä Marie-Augustin Laurent-Huyghues-Beaufond OP (kat.). Asiantuntijapuheenvuoroja ja keskustelua.

Ilmoittautuminen 19.9. mennessä sähköisellä lomakkeella:
http://www.ekumenia.fi/tulossa/paikallisekumeeninen_foorumi_2019/ilmoittautuminen_paikallisekumeeniseen_foorumiin_2019/

PAAVI FRANCISCUS
Christus vivit
Kristus elää **UUTUUS**

Paavin innostava kirje nuorille ja koko Jumalan kansalle.

KATT, 136 sivua, hinta 12,–

katolinenkirjakauppa.net

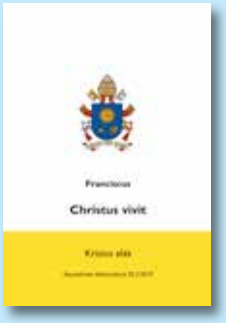

Verbi Dei sono
Schola cantorum

Gregoriaanista laulua häihin, hautajaisiin ja muihin tilaisuuksiin. *Gregorian chant for weddings, funerals and other occasions.*
Yhteys, *Contact*: Markus Mäkelä 044-5021206.

TÖÖLÖN HAUTAUSTOIMISTO
Caritas Seurakuntapalvelu - Helsinki
09 628 398
Mechelininkatu 32, Taivallahden kasarmirakennus
www.toolonhautaustoimisto.fi

Uutuudet ja klassikot
– kirjakauppasi netistä
katolinenkirjakauppa.net

Huom! Kaikkia ilmoittajia ja kirjoittajia pyydetään painokkaasti pitämään kiinni sivun 2 alalaidassa annetuista aineiston viimeisistä jättöpäivistä (deadline). Toimitus ei voi taata, että viimeisen jättöpäivän jälkeen toimitettuja muutoksia ehdittäisiin huomioida. Deadline on aina 10 päivää ennen lehden julkaisupäivää. F I D E S

Seurakunnat ja ohjelmat • Parishes and programs • 9.8.-8.9.

HELSINKI

Pyhän Henrikin katedraaliseurakunta

Pyhän Henrikin aukio 1, 00140 Helsinki. Puh. 09-637853, fax 09-6224618. Sähköposti henrik@katolinen.fi. Kotisivu henrik.katolinen.fi.

• La 17.40 vesper, 18.00 aattomessu. Su 9.30 messu englanniksi, 11.00 päämessu, 12.30 erikielisiä messuja, perhemessu tai 13.00 gregoriaaninen messu, 18.00 iltamessu. Ma, ke, pe 18.00 messu, ti ja to 7.30 messu. Ke 17.30 ruusukkorukous, pe 17.30 adoraatio. Ke, la 19.30 Neokatekumenaaliyhteisön liturgia. Rippiaika la 17.00-17.45 ja ma, ke, pe 17.30 sekä ennen sunnuntain messuja ja sopimuksen mukaan.
• *Sat. 17.40 Vespers, 18.00 Mass in Finnish. Sun. 9.30 Mass in English, 11.00 High Mass in Finnish, 12.30 Mass in other languages, Family Mass or 13.00 Gregorian Mass, 18.00 Mass in Finnish. Mon., Wed., Fri. 18.00 Mass in Finnish, Tues. and Thurs. 7.30 Mass in Finnish. Wed. 17.30 Rosary, Fri. 17.30 Adoration. Wed., Sat. 19.30 Liturgy of the Neocatechumenal Way. Confessions Sat. 17.00-17.45, Mon., Wed., Fri. 17.30, as well as before Masses on Sunday and by appointment.*

10.8. la 18.00 aattomessu
11.8. su kirkkovuoden 19. sunnuntai: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 18.00 iltamessu
17.8. la 10.45-13.00 vahvistusopetus, 18.00 aattomessu
18.8. su kirkkovuoden 20. sunnuntai: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 18.00 iltamessu
20.8. ti 14.00 seniorit
24.8. la 18.00 aattomessu
25.8. su kirkkovuoden 21. sunnuntai: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 12.30 messu ja vahvistuksen sakramentti, 18.00 iltamessu
31.8. la 18.00 aattomessu
1.9. su kirkkovuoden 22. sunnuntai: 9.30 messu englanniksi/Mass in English , 11.00 päämessu, 13.00 gregoriaaninen messu, 15.00 messu ja vahvistuksen sakramentti, 16.30 messu espanjaksi/Santa Misa en Castellano, 18.00 iltamessu
1.9. ma 18.30 johdantokurssi
7.9. la 10.00-12.45 ensikommuunio-opetus, 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
8.9. su kirkkovuoden 23. sunnuntai: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 10.30-13.00 lastenkerho, 11.00 päämessu, 11.15 messu Tapanilassa, 12.30 perhemessu, 13.30-17.45 adoraatio, 18.00 iltamessu

Kirkkokahvit kesällä ei sunnuntaisin, vaan keskiviikon iltamessun jälkeen.
During summer, there is no **coffee** served after Mass on Sundays. Instead, this takes place after the Evening Mass on Wednesdays.

DIASPORA
Porvoo (ort. kirkko, Tattarinmalmi): -
Tapanila (Veljestentie 6, Helsinki): 8.9. su 11.15

Pyhän Marian seurakunta

Mäntytie 2, 00270 Helsinki. Puh. 09-2411633, fax 09-2411634. Sähköposti maria@katolinen.fi. Kotisivu maria.katolinen.fi.

• Huom! Tavallisesta poikkeava vakio-ohjelma kesällä: La 18.00 aattomessu suomeksi. Su 9.30 ruusukkorukous, 10.00 päämessu suomeksi, 11.30 messu vietnamiksi (kuukauden 3. su), 13.00 messu englanniksi, 14.30 messu tagalogiksi (kuukauden 2. ja 4. su), 16.00 messu puolaksi, 17.30 ruusukkorukous englanniksi, 18.00 messu englanniksi. Ma, ti, ke, to, pe 17.15–17.45 adoraatio, 18.00 iltamessu. Rippitilaisuus: ma, ti, ke, to, pe 16.45-17.05, la 17.30-17.50, su 9.30-9.50 ja 17.30-17.50. Seurakunnan kanslia avoinna sopimuksen mukaan.
• *Note! Updated Weekly Program due to summer: Sat. 18.00 Evening Mass in Finnish. Sun. 9.30 Rosary in Finnish, 10.00 High Mass in Finnish, 11.30 Mass in Vietnamese (3rd Sunday of the month), 13.00 Mass in English, 14.30 Mass in Tagalog (2nd and 4th Sunday of the month), 16.00 Mass in Polish, 17.30 Rosary in English, 18.00 Mass in English. Mon., Tues., Wed., Thurs., Fri. 17.15-17.45 Adoration, 18.00 Evening Mass in Finnish. Confessions Mon., Tues., Wed. Thurs., Fri. 16.45-17.05, Sat. 17.30-17.50, Sun. 9.30-9.50 and 17.30-17.50. Parish office open by appointment, only.*

11.8. su Pyhän Marian seurakunnan nimikkojuhla: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 13.00 messu englanniksi/Mass in English, 14.30 messu tagalogiksi/Mass in Tagalog, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
17.8. la hiippakuntajuhla: 11.00 Neitsyt Marian taivaaseenottamisen messu Lohjan Pyhän Laurin kirkossa, messun jälkeen lounas Vivamossa n. klo 13. Lounaan jälkeen n. klo 14.30 Marian hartaus ja kahvitilaisuus. Lisätietoja kirkon ilmoitustaululta ja kotisivulta.
18.8. su kirkkovuoden 20. sunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 11.30 messu vietnamiksi/Mass in Vietnamese, 13.00 messu englanniksi/Mass in English, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
25.8. su kirkkovuoden 21. sunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 11.30 lastenmessu ja koululaisten siunaaminen, 13.00 messu englanniksi/Mass in English, 14.30 messu tagalogiksi/Mass in Tagalog, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
1.9. su kirkkovuoden 22. sunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 11.30 messu ruotsiksi/Mässa på svenska, 13.00 messu englanniksi/Mass in English, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
8.9. su kirkkovuoden 23. sunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 11.30 perhemessu suomeksi, 13.00 messu englanniksi/Mass in English, 14.30 messu tagalogiksi/Mass in Tagalog, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/ Mass in English.

DIASPORA
Espoo (Olarin kappeli, Kuunkehrä 4): 1.9. su 16.00
Hyvinkää (Vanha kirkko, Uudenmaankatu 13): -
Karjaa (Pyhän Katariinan kirkko, Lärkkullantie 26): -
Nummi-Pusula (yksityinen kappeli, Sitarlantie 448): -
Diasporamessut jälleen syyskuussa.
Masses in Diaspora locations again in September.

TURKU

Pyhän Birgitan ja autuaan Hemmingin seurakunta

Ursininkatu 15a, 20100 Turku. Puh. 02-2314389, fax 02-2505090. Sähköposti birgitta@katolinen.fi. Kotisivu birgitta.katolinen.fi.

• Su 9.00 messu latinaksi, ruotsiksi tai suomeksi, 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, kuukauden 1. su: 12.30 messu puolaksi, kuukauden 2. su: 12.30 messu vietnamiksi, 18.00 iltamessu englanniksi. Ke, pe, la 7.30 aamumessu, ti, to 18.00 iltamessu. To 17.30 adoraatio. Rippitilaisuus puoli tuntia ennen messuja ja sopimuksen mukaan.
• *Sun. 9.00 Mass in Latin, Swedish or Finnish, 10.00 Rosary, 10.30 High Mass in Finnish, 1st Sunday of each month: 12.30 Mass in Polish, 2nd Sunday of each month: 12.30 Mass in Vietnamese, 18.00 Mass in English. Wed., Fri., Sat. 7.30 Mass in Finnish, Tues., Thurs. 18.00 Mass in Finnish. Thurs. 17.30 Adoration. Confessions half an hour before Mass and by appointment. Masses also in other cities. (See the Mass schedule for diaspora below.)*

Seurakunnat ja ohjelmat • Parishes and programs • 9.8.-8.9.

11.8. su kirkkovuoden 19. sunnuntai: 9.00 messu suomeksi, 10.30 päämessu, 12.30 messu vietnamiksi, 15.00 messu puolaksi Eurajoella, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
18.8. su kirkkovuoden 20. sunnuntai: 9.00 messu latinaksi, 10.30 päämessu, 12.30 messu tagalogiksi/Mass in Tagalog, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
23.8. pe 18.00 messu Porissa
24.8. la 9.30 katekeesi, 13.00 perhemessu
25.8. su kirkkovuoden 21. sunnuntai: 9.00 messu suomeksi, 10.30 päämessu, 15.00 messu puolaksi Eurajoella, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
31.8. la 10.00 messu ruotsiksi Ahvenanmaalla/Mässa på Åland
1.9. su kirkkovuoden 22. sunnuntai: 9.00 messu ruotsiksi/Mässa på svenska, 10.30 päämessu, 12.30 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
8.9. su kirkkovuoden 23. sunnuntai: 9.00 messu suomeksi, 10.30 päämessu, 12.30 messu vietnamiksi, 15.00 messu puolaksi Eurajoella, 18.00 messu englanniksi/Mass in English

KATEKEESI 24.8. la 9.30

DIASPORA
Ahvenanmaa (ev.lut. kirkko, St.Mårtensgården, Hindersböle): 31.8., 14.9. la 10.00
Eurajoki (ev.lut. kirkko, Kukkapolku 2): 11.8., 25.8., 8.9. su 15.00
Pori (ort. kirkko, Maantiekatu 46): 23.8., 13.9. pe 18.00

JYVÄSKYLÄ

Pyhän Olavin seurakunta

Yrjönkatu 36, 40100 Jyväskylä. Puh. 014-612659, fax 014-612660. Sähköposti olavi@katolinen.fi. Kotisivu olavi.katolinen.fi.

• Su 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi. Ma 18.00 messu, ti 7.00 messu sisarten kappelissa, 18.00 gregoriaaninen messu, ke 18.00 messu, to 18.00 adoraatio ja 18.30 messu, pe 7.00 messu sisarten kappelissa. La 10.00 messu (kerran kuussa perhemessu 12.15). Parannuksen sakramentti ma, ti, ke, to 17.30-17.55, la 9.30-10.55 ja su 10.00-10.25 tai sopimuksen mukaan.
• *Sun. 10.00 Rosary, 10.30 High Mass, 12.00 Mass in English. Mon. 18.00 Mass, Tues. 7.00 Mass in Sisters' Chapel, 18.00 Gregorian Mass, Wed. 18.00 Mass, Thurs. 18.00 Adoration and 18.30 Mass, Fri. 7.00 Mass in Sisters' Chapel. Sat. 10.00 Mass (Family Mass in Finnish once a month at 12.15). Confessions Mon., Tues., Wed., Thurs. 17.30-17.55, Sat. 9.30-10.55. and Sun. 10.00-10.25 or by appointment. For the latest updated program, see olavi.katolinen.fi.*

11.8. su kirkkovuoden 19. sunnuntai: 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu
15.8. to autuaan Neitsyt Marian taivaaseen ottaminen: 18.00 messu
17.8. la 6.00 lähtö hiippakuntajuhlaan kirkon edestä
18.8. su kirkkovuoden 20. sunnuntai: 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English
25.8. su kirkkovuoden 21. sunnuntai: 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English
1.9. su kirkkovuoden 22. sunnuntai: 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English
8.9. su kirkkovuoden 23. sunnuntai: 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English

Huom! Ei messua englanniksi 14.8. saakka.
Note! No Mass in English until after 14.8.

TAMPERE

Pyhän ristin seurakunta

Amurinkuja 21 A, 33230 Tampere. Puh. 03-2127280. Sähköposti risti@katolinen.fi. Kotisivu risti.katolinen.fi.

• Su 10.00 ruusukkorukous, 10.30 päämessu, 17.30 ruusukko englanniksi, 18.00 messu englanniksi. Ma, ti, ke, to, pe 18.00 messu. Ke 17.40 vesper. To ja pe 18.30 adoraatio. La messuaika vaihtelee. Rippi joka päivä puoli tuntia ennen messua tai sopimuksen mukaan. Huom. matkat, katekeesipäivät ja lastenkerhot yms. saattavat aiheuttaa muutoksia arkimessujen aikoihin. Varsinkin lauantain messuajat vaihtelevat. Tarkista ajat kirkon ilmoitustaululta.
• *Sun. 10.00 Rosary, 10.30 High Mass in Finnish, 17.30 Rosary in English, 18.00 Mass in English. Mon., Tues., Wed., Thurs., Fri. 18.00 Mass. Wed. 17.40 Vespers. Thurs. and Fri. 18.30 Adoration. Sat. Mass time varies. Confessions every day half an hour before Mass or by appointment. Please check the bulletin board at the back of church for possible changes. Masses also in other cities. (See the Mass schedule for diaspora below.)*

11.8. su kirkkovuoden 19. sunnuntai: 10.30 messu suomeksi, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
15.8. to autuaan Neitsyt Marian taivaaseen ottaminen: 18.00 juhlamessu
17.8. la 7.30 lähtö kirkon edestä hiippakuntajuhlaan Lohjalle
18.8. su kirkkovuoden 20. sunnuntai: 10.30 messu suomeksi, 13.00 messu vietnamiksi, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
25.8. su kirkkovuoden 21. sunnuntai: 10.30 messu suomeksi, 15.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
27.8. ti 14.00 messu senioreille
31.8. la 9.50 katekeesi, 14.00 perhemessu
1.9. su kirkkovuoden 22. sunnuntai: 10.30 messu suomeksi, 14.00 messu tagalogiksi/Mass in Tagalog, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
7.9. la 10.30 perhemessu, 11.00 lastenkerho
8.9. su kirkkovuoden 23. sunnuntai: 10.30 messu suomeksi, 18.00 messu englanniksi/Mass in English

KATEKEESI 31.8. la 9.50

DIASPORA
Hämeenlinna (Huom.! seurakuntasali, Matti Alangon katu 11 A): 1.9., 6.10., 3.11., 1.12. su 15.00
Kokkola (ort. rukoushuone, Katariinankatu 3): 25.8., 22.9., 13.10., 10.11., 8.12. su 16.00, 26.12. Huom.! to 16.00
Kristiinankaupunki (yksityiskodissa, lisätietoja seurakunnasta): syksyn ohjelma ilmoitetaan myöhemmin
Pietarsaari (Pyhän Mikaelin kappeli, Kappelintie 5): 11.8., 25.8., 8.9., 22.9., 13.10., 27.10., 10.11., 24.11., 8.12., 22.12., 26.12. su 12.00
Seinäjoki (seurakuntasali, Lakeuden Risti, Ala-Kuljunkatu 1): 10.8., 7.9., 26.10., 23.11., 21.12. la 18.00
Vaasa (Jeesuksen pyhän sydämen kappeli, Rauhankatu 8 C 22): klo 16.00: su 11.8., la 24.8., su 8.9., la 21.9., la 12.10., su 27.10., la 9.11., su 24.11., la 7.12., su 22.12., ke 25.12. Huom.! klo 17.00

KOUVOLA

Pyhän Ursulan seurakunta

Valimontie 1, 45100 Kouvola. Puh. 05-5444 110. Sähköposti ursula@katolinen.fi. Kotisivu ursula.katolinen.fi.

• Su 11.00 (1., 2., 4. ja 5. su) tai 18.00 (3. su) päämessu. Ti, ke, to ja pe 18.00 iltamessu. Pe 17.30 adoraatio. Rippitilaisuus puoli tuntia ennen messua ja sopimuksen mukaan. **Uusi vakio-ohjelma 1.9. alkaen:** Su 10.00 rippi, 11.00 messu. Ke, to, pe 18.00 iltamessu. To 17.30 adoraatio, pe 17.30 rippi. Maanantain, tiistain ja lauantain messuajat vaihtelevat. Tiedustele seurakunnasta. Ripittäytyminen mahdollista myös muina aikoina, sopimuksen mukaan.
• *Sun. 11.00 Mass in Finnish (1st, 2nd, 4th and 5th Sun.) or 18.00 (3rd Sun.). Tues., Wed., Thurs., Fri. 18.00 Mass in Finnish. Fri. 17.30 Adoration. Confessions half an hour before Mass and by appointment. Masses also in other cities.* ***New weekly program starting on Sept. 1:*** *Sun. 10.00 Confession, 11.00 Mass in Finnish. Wed., Thurs., Fri. 18.00*

Seurakunnat ja ohjelmat • Parishes and programs • 9.8.-8.9.

Mass in Finnish. Thurs. 17.30 Adoration, Fri. 17.30 Confession. Mass times vary on Mondays, Tuesdays, and Saturdays. Please contact the parish for more information. Confession possible also by appointment.

11.8. su kirkkovuoden 19. sunnuntai: 11.00 messu
15.8. to autuaan Neitsyt Marian taivaaseen ottaminen 18.00 messu
18.8. su kirkkovuoden 20. sunnuntai: 11.00 messu
25.8. su kirkkovuoden 21. sunnuntai: 11.00 messu
1.9. su kirkkovuoden 22. sunnuntai: 11.00 messu
8.9. su kirkkovuoden 23. sunnuntai: 11.00 messu

DIASPORA
Lahti (ort. kirkko, Harjukatu 5): klo 16.00: la 7.9., su 22.9., la 5.10., su 20.10., la 2.11., su 17.11., la 7.12., su 22.12.
Kotka (ort. seurakuntakeskus, Kymenlaaksonkatu 2): 14.9., 12.10., 9.11., 14.12. la 16.00
Lappeenranta (ort.kirkko, Kristiinankatu 3): 21.9., 19.10., 16.11., 21.12. la 16.00

KATEKEESI
Kouvola (seurakuntasali): joka kuukauden 4. lauantaina klo 14.00
Lahti (ort. kirkko, Harjukatu 5): joka kuukauden 1. lauantaina klo 14.00
Kotka (ort. seurakuntakeskus, Kymenlaaksonkatu 2): joka kuukauden 2. lauantaina klo 14.00
Lappeenranta (ort.kirkko, Kristiinankatu 3): joka kuukauden 3. lauantaina klo 14.00

OULU

Nasaretin pyhän perheen seurakunta

Liisantie 2, 90560 Oulu. Puh ja fax 08-347834. Sähköposti perhe@katolinen.fi. Kotisivu perhe.katolinen.fi

• Su 10.00 messu englanniksi, 11.15 päämessu. Ma, ti, ke, pe 17.00 iltamessu, to 17.00 adoraatio ja messu. Ti, ke, la 19.30 neokatekumenaaliyhteisön liturgia. Rippitilaisuus pe 17.00-18.00, puoli tuntia ennen messua ja sopimuksen mukaan. Messu- ja myös muissa kaupungeissa. (Katso alempana kohta ”diaspora”.)
• *Sun. 10.00 Mass in English, 11.15 High Mass in Finnish. Mon., Tues., Wed., Fri. 17.00 Mass in Finnish, Thurs. 17.00 adoration and Mass in Finnish. Tues., Wed., Sat. 19.30 Liturgy of the Neocatechumenal Way. Confessions Fri. 17.00-18.00, half an hour before Mass and by appointment. Masses also in other cities. (See the Mass schedule for diaspora below.)*

11.8. su kirkkovuoden 19. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.30 messu Rovaniemellä
15.8. to autuaan Neitsyt Marian taivaaseen ottaminen: 18.00 messu
18.8. su kirkkovuoden 20. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.00 messu Kemissä
25.8. su kirkkovuoden 21. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.00 messu Raahessa
1.9. su kirkkovuoden 22. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.00 messu Torniossa
8.9. su kirkkovuoden 23. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.30 messu Rovaniemellä

DIASPORA
Kajaani (Kirkkokatu 17): 22.9. su 17.30
Kemi (Lehtokatu 31): 18.8., 15.9., 20.10. su 17.00
Tornio (Lukiokatu 1): 1.9., 6.10. su 17.00
Raahe (Brahenkatu 12): 25.8., 27.10. su 17.00
Rovaniemi (Ounasvaarantie 16): 11.8., 8.9., 13.10. su 17.30

KUOPIO

Pyhän Joosefin seurakunta

Lönnrotinkatu 24, 70500 Kuopio. Puh. 044-3657142, 0449744608. Sähköposti joosef@katolinen.fi. Kotisivu joosef.katolinen.fi.

• Su 11.00 päämessu. Ma, ti, ke, pe 18.00 messu. Pe 17.30 adoraatio. (Ei adoraatiota juhlapyhinä.) La 19.00 Neokatekumenaaliyhteisön liturgia. Rippiaika su 10.30-10.50 ja sopimuksen mukaan.
• *Sun. 11.00 High Mass in Finnish. Mon., Tues., Wed., Fri. 18.00 Mass in Finnish. Fri 17.30 Adoration. (No Adoration on Feast Days.) Sat. 19.00 Liturgy of the Neocatechumenal Way. Confessions Sun. 10.30-10.50 and by appointment.*

11.8. su kirkkovuoden 19. sunnuntai: 11.00 päämessu
12.-16.8. ma-pe Huom.! ei messua
18.8. su kirkkovuoden 20. sunnuntai: 11.00 päämessu, 18.00 messu Joensuussa
25.8. su kirkkovuoden 21. sunnuntai: 11.00 päämessu
1.9. su kirkkovuoden 22. sunnuntai: 11.00 päämessu
8.9. su kirkkovuoden 23. sunnuntai: 11.00 päämessu

DIASPORA
Mikkeli (Lähemäen seurakuntatalo, Paukkulantie 27): -
Savonlinna (Pikkukirkko, Olavinkatu 29): -
Joensuu (Kaislakatu 6): 18.8. su 18.00

Hiippakunnan kuuria

Piispantalo: Rehbinderintie 21, 00150 Helsinki, 09-6877460, hiippakunta@katolinen.fi. • **Taloustoimisto:** 050-4621522 (ma-pe 11-15), ekonomi@katolinen.fi.
• **Opetusosasto**: Kuusitie 6, 00270 Helsinki, 050-5440871, opetus@katolinen.fi.
Katolinen tiedotuskeskus: Pyhän Henrikin aukio 1 B, 00140 Helsinki, 09-6129470, info@katolinen.fi • **Julkaisuosasto:** katri.tenhunen@katolinen.fi • **Viestintäosasto:** marko.tervaportti@katolinen.fi.

Keskukset

Suomen Caritas

Kuusitie 6, 00270 Helsinki. Puh. 0400 911874. Sähköposti caritas@caritas.fi. Kotisivu www.caritas.fi. Toimisto on normaalisti avoinna ma-to klo 9-17 ja pe klo 9-15.

Studium Catholicum

Ritarikatu 3 b A, 00170 Helsinki. Puh. 09 612 06711, fax 09 61206710. Sähköposti: kirjasto@studium.fi • **Kirjasto** on avoinna maanantaina, tiistaina, keskiviikona ja perjantaina 13-18, sekä torstaina 9.30-18 • **Messut** maanantaisin (englanniksi) ja perjantaisin (suomeksi) klo 12.00; tiistaisin, keskiviikkoisin ja torstaisin klo 7.30 • **Holy Mass** at 12.00 on Mondays (in English) and Fridays (in Finnish); at 7.30 a.m. on Tuesdays, Wednesdays and Thursdays (in English).
• www.studium.fi.

Yhdistykset & yhteisöt

Academicum Catholicum

Kaikille avoimet ja ilmaiset luennot pidetään Studium Catholicumin tiloissa (Ritarikatu 3A, 3. krs) torstai-iltaisin klo 19.00. Ovet avautuvat klo 18.30, ja luentojen jälkeen on pieni kahvitarjoilu. Sydämellisesti tervetuloa! • Föreläsningarna hålls på Studium Catholicum (Riddaregaran 3A, 3. vån.), på torsdagskvällar kl 19. Dörrarna öppnas kl 18:30. De kostnadsfria föreläsningarna är öppna för alla intresserade och efteråt bjuds det på kaffe. Varmt välkomna!

Birgittalaisoblaatit

Birgittalaisoblaatit – luostarisääntökunnan maallikkojen ryhmä Turussa. Kotisivut: www.kolumbus.fi/birgitta.turku/oblaatit. Birgittalaisoblaatit kokoontuvat noin kerran kuukaudessa Turun birgittalaisluostarissa moderaattorin, isä Toan Tri Nguyenin ja ylisisaren äiti M. Bernabé O.Sss:n johdolla. Yhteyshenkilö: Raija Markkula, e-mail: raija.markkula7@gmail.com, puhelin: 040 578 3024

Catholic Students' Club

Rosary and Holy Mass or Adoration in Latin and English in St. Henry's Cathedral on the following Tuesday evenings at 18.00 • Afterwards, a nice get-together. Many other activities as well. More information: cschelsinki.wordpress.com.

Yhdistykset ja yhteisöt • Societies • Muut • Others

Fransiskaanimaallikot – OFS

Ordo Franciscanus Saecularis • Syksy 2019 – 71. toimintavuosi • Ohjelmalliset kokoukset tiistaisin, kerran kuukaudessa klo 16-18 Pyhän Marian seurakuntasalissa. • **Syksyn 2019 ohjelma: 10.9.** San Damianon krusifiksi ikonimaalarin silmin / Hanna Olin • La-su **5.-6.10.** Rauman pyhän Franciscuksen päivä, lisätietoa kotisivulta. • **12.11.** Keskiajan piispat / Johannes Rein • **10.12.** Fransiskaanisen sääntökunnan organisoija paavi Gregorius IX / Heikki Suominen • Kokouksen jälkeen mahdollisuus iltamessuun klo 18 • Vastuuhenkilö: Marko Pitkäniemi OFS, puh. 046 6175314, sp: marko.pitkaniemi@katolinen.fi • Kotisivut: fransiskaanimaallikot.blogspot.fi.

Gregorius-yhdistys

Societas Sancti Gregorii Magni • Kotisivu gregoriusyhdistys.wordpress.com. • Puheenjohtaja Marko Tervaportti, mtervaportti@gmail.com. Moderaattori Anders Hamberg. • Messuista ilmoitetaan yhdistyksen Facebook-sivulla, jota kaikki pääsevät lukemaan.

Jeesuksen pyhän sydämen maallikot – SCJ

Moderaattori Peter Gebara SCJ. Puheenjohtaja Silvia Bertozzi, silvia.bertozzi@gmail.com. • Helsinki: yhdyshenkilö Silvia Bertozzi, silvia.bertozzi@gmail.com. • Helsingin kokoukset joka kuukauden ensimmäisenä torstaina Pyhän Marian seurakuntasalissa iltamessun ja adoraation jälkeen. • Tampere: Yhdyshenkilö Sinikka Meurman, gsm 040-4197077, E-mail sinikka.meurman@gmail.com • Turku: Yhdyshenkilö Hilkka Bernard, gsm 040-5243676, E-mail hilkka.bernard@hotmail.com

Karmeliittamaallikot – OCDS

Ordo Carmelitarum Discalceatorum Saecularis • Vastuuhenkilö Heidi Tuorila-Kahanpää OCDS, gsm 050-3410248, email kahanpaa@ulc.jyu.fi. Postitusosoite Sepeteuksent. 19 B 00760 Helsinki. • www.sites.google.com/site/karmeliittamaallikot.

Maria-klubi

Maria-klubi kokoontuu kuukauden 1. keskiviikkona pyhän Marian kirkolla. Ensin on messu klo 14.00 ja sen jälkeen kahvit ja ohjelmaa srk-salissa.

Marian legioona

kokoontuu joka perjantai Pyhän Marian seurakuntasalissa iltamessun ja adoraation jälkeen noin klo 19. • Legion of Mary meets every Friday at St. Mary's parish hall after the Mass and adoration, ca. at 19:00.

Maallikkodominikaanit – OP

Laici ordinis praedicatorum • Vastuuhenkilö: Pertti Ylinen OP, perttiy60@gmail.com, puh. 050 3042419. Kotisivu: maallikkodominikaanit.blogspot.fi.

Ave Maria!

Catholic Students' Club — Helsinki

Autumn 2019

Rosary and Holy Mass or Adoration
in Latin and English
in St. Henry's Cathedral
on the following Tuesday
evenings at 18.00:

September 24
October 8 & 22
November 5 & 19
December 3 & 17

All students and young adults and others interested in the Catholic Faith, welcome! Afterwards, a nice get-together. Many other activities as well. Confession during Rosary.

cschelsinki.wordpress.com

Remember, O most gracious Virgin Mary, that never was it known that anyone who fled to thy protection, implored thy help, or sought thine intercession was left unaided.

Inspired by this confidence, I fly unto thee, O Virgin of virgins, my mother; to thee do I come, before thee I stand, sinful and sorrowful. O Mother of the Word Incarnate, despise not my petitions, but in thy mercy hear and answer me.

Amen.

Memorare, O piissima Virgo Maria, non esse auditum a saeculo, quemquam ad tua currentem praesidia, tua implorantem auxilia, tua petentem suffragia, esse derelictum.

Ego tali animatus confidentia, ad te, Virgo Virginum, Mater, curro, ad te venio, coram te gemens peccator assisto. Noli, Mater Verbi, verba mea despicere; sed audi propitia et exaudi.

Amen.

JOSEPH RATZINGER

Liturgian henki

Johdatus liturgiaan

Kirja auttaa ymmärtämään uskoa ja toteuttamaan oikein sen keskeisiä ilmenemismuotoja liturgiassa.
KATT, 225 sivua, hinta 25,–

katolinenkirjakauppa.net

Koulut alkavat

On taas se aika vuodesta, kun pienet ja suuret koululaiset aloittavat arkisen aherruksensa opinahjoissaan. Perheiden arkirutiinit pyörähtävät käyntiin harrastuksineen ja aamuherätyksineen.

Uskonnonopetus

Lasten uskonnollinen kasvatus on ensisijaisesti vanhempien vastuulla. Lapsen kummit, yhteisöt ja seurakunnat voivat tarjota rukouksena, messuja, kerhotoimintaa ja sakramenttiopetusta. Vanhempien tehtävänä on kotikirkon ylläpitämisen lisäksi tuoda perhe oman seurakunnan messuun ja huolehtia lapsen sakramenttiopetuksen saamisesta ajallaan. Yleensä ensikommuunio on yhdeksänvuotiaana ja vahvistus 14-vuotiaana. Sakramenttiopetuksesta ja leireistä vastaavat oma seurakunta ja yhteisöt.

Suomessa uskonnonopetus on pakollinen kouluaine. Koululla on lainmukainen velvollisuus tarjota oman uskonnon opetusta tietyin ehdoin. Kun siis koulupiirissä (esim. Helsingissä) on vähintään kolme katolilaista oppilasta, joiden vanhemmat pyytävät lapselleen katolisen opetussuunnitelman mukaista uskonnonopetusta, on koulu velvollinen järjestämään opetuksen siten, ettei siitä koidu kohtuutonta haittaa kulkemisen tai muun opiskelun suhteen.

Tästä velvollisuudesta koituu paljon työtä koulujen opetuksen suunnittelussa. Suurin osa rehtoreista näkee paljon vaivaa täyttääkseen lasten tarpeen ja lain vaatimuksen perheen oman uskonnon opetuksen toteutumiseksi. On tärkeää, että myös perheet joustavat ja tulevat vastaan. Koska meitä katolilaisia on Suomessa vielä melko vähän, joutuvat lapset silloin tällöin osallistumaan uskonnontunnille eri aikaan kuin esim. luterilaiset, ja toisinaan kulkemaan toiseen kouluun opetusta varten. Suomessa on totuttu siihen, että lapset kulkevat hyvinkin itsenäisesti kodin ja koulun lähialueilla, jo hyvin nuoresta pitäen. Siksi on tärkeää, että vanhemmat harjoittelisivat lasten kanssa kulkemista kävellen, polkupyörällä ja julkisella kulkuneuvolla. Tällä tavoin lapsen turvallisuus lisääntyy ja myös hänen elinpiirinsä kavereineen ja harrastuksineen laajenee. Kun lapsella on mukana puhelin, voi hän aina soittaa vanhemmilleen ja toisin päin.

Opetuksen järjestelyt

Opetuksen järjestelyt varmistuvat kouluilla vasta syksyn mittaan. Nyt on aika varmistaa, että lapsi saa lainmukaisen oman uskonnon opetuksen. Vanhempien tulee tiedustella asiaa koulun kansliasta ja tarvittaessa vaatia, että opetus järjestetään. Kuta enemmän oppilaat käyvät katolisessa opetuksessa, sitä enemmän opetusta järjestetään ja sitä laadukkaammaksi opetusta ja opetusolosuhteita edelleen kehitetään.

Kaikissa opetukseen liittyvissä asioissa voi aina ottaa yhteyttä minuun: opetus@katolinen.fi tai 0505440871. Kannattaa tutustua myös opetusosaston sivustoon, opetus.katolinen.fi

Koululaisten siunaus

Pyhän Marian seurakunta kutsuu pääkaupunkiseudun koululaiset perheineen messuun sunnuntaina 25.8. klo 11:30 (Pyhän Marian kirkko, Mäntytie 2, 00270 Helsinki).

Messun jälkeen toivon tapaavani koululaisten vanhempia kirkkokahveilla seurakuntasalissa!

Osmo Vartiainen
Hiippakunnan opetusjohtaja